

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.

Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.

Oglasi: enostopna mri vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAV

Uredništvo:
Volfova ulica 1/A. Telefon 360.

Telefon 44

e vračajo.
iložiti znamka
ovor.

Podkupovanje poslancev za glasovanje v prilog posojilu.

POSEBNA ANKETA BO PREISKALA PODKUPOVANJE. — DEBATA O POSOJILU SE NE ODGODI. — MILIJON ZA EN GLAS.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Na dopoldanski seji narodne skupščine je bil pred prehodom na dnevni red poslanec dr. Janko Šimrak (Jugoslovanski klub) nujen predlog, naj se izvoli parlamentarni odbor, ki naj preišče zadevo poslanca Benina, ki je bil ponujal poslancema Saviću in Mladenoviću po 250.000 dinarjev, da

glasujeta za ameriško posojilo. Povodom tega predloga je nastalo v zbornici veliko vznemirjenje in prekanje med radikalci in zemljoradniki. Finančni minister dr. Kumanudi je izjavil, da se strinja s tem, da se izvoli ta odbor, ni hotel pa ničesar o tem vedeti, da se debata o posojilu zavleče.

Nadaljevanje debate o dolarskem posojilu.

ZEMLJORADNIKI PROTI POSOJILU. — ZOPET PRETEP V NARODNI SKUPŠČINI.

Nato je zbornica prešla na dnevni red. — Zemljoradnik Moskovljevič je izjavil, da je bil včeraj zastopnik Blairrove skupine pri ministru za zunanje stvari dr. Ninčiču in da je od njega zahteval raznih koncesij za propagando v Ameriki glede posojila. Govornik je nato kritiziral ameriško posojilo in izjavil, da bo glasoval proti predlogu, ker nima zaupanja v vlado. — Minister za zunanje stvari dr. Ninčič je nato povzel besedo in izjavil, da je bil, zastopnik Blairrove skupine res pri njem, da pa ga je le opozoril na propagando proti naši državi v Ameriki. Jasno je, da je govoril tudi v interesu svoje bančne skupine, ker ta propaganda pač škoduje tudi njej. — Poslanec Ljuba Jovanović je potem povzel besedo. Takoj v začetku njegovega govora je prišlo do prekanja med poslanca Moskovljevičem in Šumenkovićem. Moskovljevič je očital Šumenkoviću, da je vladna večina tolpa razbojnikov, nakar je Šumenković reagiral. V prekanje se je vmešaval tudi poslanec Magović in zahte-

val od Moskovljeviča pojasnil. Nekateri poslanci so skušali intervenirati, nakar je prišlo do spopada, v katerem je Vuletić napadel Moskovljeviča in mu zbil na tla ščipalnik. Moskovljevič je tudi sicer dobil nekaj udarcev. Seja se je nato morala prekiniti za pet minut. — Ko se je seja zopet otvorila, je izjavil podpredsednik Vujičić, da bo na koncu seja dal ugotoviti, kako se je razvil ta spor. Poslanec Jovanović je nato nadaljeval svoj govor in zagovarjal zakonski načrt o posojilu, ki bo še poznim rodovom olajšalo finančni in gospodarski položaj(?) Polemiziral je tudi s predgovorniki.

Podpredsednik Vujičić je nato prečital dva predloga, ki ju je podpisalo po 20 poslancev in v katerih se zahteva, naj se 1. poslanca Magovčević in Vuletić izključita od dveh sej narodne skupščine in 2. naj se poslanec Moskovljevič izključi od treh sej. — Seja se je ob eni popoldne prekinila in se nadaljuje popoldne.

Dolarsko posojilo sprejeto proti volji naroda.

VSA OPOZICIJA PROTI POSOJILU. — ODHOD OPOZICIJE. — NAROČENO GLASOVANJE.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Popoldanska seja narodne skupščine se je pričela ob 4.30. Zemljoradnik Popović je rekel, da bo predložil ameriško posojilo 40 let izročać lo vse naše monopole in carine tujcem, ker tekom vsega tega časa ne bomo mogli znižati teh državnih dohodkov, kar bi bilo za nas zelo potrebno. — Dr. Janko Šimrak (Jugoslovanski klub) se je zavzemal za jadransko železnico, ki naj doseže morje v Splitu. — Potem je povzel besedo poročevalec Andrija Radović in dejal, da zavzema opozicija, s tem da se je izjavila proti posojilu, isto stališče, kakor sovražniki države. Te besede so pri opoziciji izzvale veliko ogorčenje. Opozicija je hrupno protestirala proti njegovim izjavam in tolkla po klopih, tako da se je morala seja vnovič prekiniti. — Ko se je seja zopet otvorila in je poročevalec Radović zopet hotel stopiti na govorniško tribuno, je začel Jugoslovanski klub in zemljoradniki močno protestirati. Radoviću se je posrečilo le z veliko težavo, da je končal svoj govor. — Potem je povzel besedo radikalec Uzunović, ki je dejal, da je na črnogorskih planinah mnogo pretrpel, dočim je Radović v Parizu izdal Skadar, vsled česar ga sploh ne more razžaliti. — Preden je prešla zbornica na glasovanje, je prečital socialist Br-

kič izjavo, v kateri veli, da bodo socialisti glasovali proti posojilu. V imenu zemljoradnikov je prečital posl. Jeremić izjavo, da njegov klub ne bo glasoval za posojilo. Enako izjavo je podal tudi posl. Salih Bajlić v imenu muslimanov in Jugoslovanskega kluba. Po teh izjavah so zemljoradniki, Jugoslovanski klub in muslimanska skupina dr. Spaha zapustili zbornico. — Nato je zbornica prešla na glasovanje. Oddanih je bilo 170 glasov, in sicer 152 za, 18 pa proti posojilu. Proti so glasovali socialisti, narodna socialisti, nadalje Anta Radojević, Vlada Savić, dr. Sekulić in Milutin Dragojević, potem demokratska disidenta dr. Milan Roje in Mihajlo Suškalović, radikalski disident dr. Momčilo Ivanić in radikalec Uzunović in Osmanović. — Nato je zbornica prešla v podrobno debato. Govorilo je še nekaj govornikov, nakar je predsednik odredil tudi glasovanje v podrobnem. Oddanih je bilo 150 glasov. Le nekaj poslancev je glasovalo proti. — Kakor se doznava, je vlada sama naročila nekaterim poslancem, da glasujejo proti ameriški posojilu, da bi izgledalo, da je opozicija bila tudi pri glasovanju navzočna. Glasovala je komaj ena tretjina vseh poslancev narodne skupščine. Za to posojilo nosi odgovornost torej le sedanja vladna večina.

Ze vendar enkrat.

IMUNITETNI ODBOR JE SKLENIL, D ANAJ SE STOJAN PROTIC IZROČI SODIŠČU. AFERA DRAŠKOVIĆ-HERCIGONJA-PRI- BEVIĆ-PROTIĆ PRIDE PRED SODNIJO.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila seja imunitetnega odbora, na kateri so se posvetovali o zahtevi pravosodnega ministra, naj se izroči sodišču poslanec Stojan Protić, in sicer po obtožbi ministra Svetozara Pribičevića. Po daljši debati in ko so bili prečitani

vsi tozadevni spisi, je odbor sklenil, da bo predlagal narodni skupščini, naj se Stojan Protić izroči sodišču. (Vkljub temu sklepu se bojimo, da bo vladna večina v parlamentu glasovala proti izročitvi, ker Pribičević se boji, strašno boji Protića.

Ustanovitev prve hrv. narod. župnije.

Zagreb, 22. julija. (Izv.) Pripadniki reformirane katoliške cerkve so v Zagrebu ustanovili svojo prvo župnijo. Jutri, dne 23. t. m., se bo vršila prva svečana služba božja v hrvatskem jeziku. Pri tej priliki se bo vršilo tudi ustoličenje prvega župnika hrvatske katoliške župnije Sv. Križa

v Zagrebu. Organizacija hrvatske katoliške cerkve je že izvedena in namerava preiti na delo, da se razširi. Več župnij se že pripravljajo, da pristopi k tej cerkvi. Zagrebška župnija šteje okoli 5000 verikov.

PAŠIĆ SE NE PRIDE NA BLEĐ.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić bi imel nocoj odpotovati na Bled, ako bi bilo posojilo že nocoj sprejeto. Vendar pa je izključeno, da bi bila debata o posojilu že nocoj končana, tako da bo mogel Pašić odpotovati šele prihodnji teden.

SESTANEK MED VODILNIMI NAŠIMI IN ČESKOSLOV. DRŽAVNIKI.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Med jugoslovansko in českoslovansko vlado se pletu pogajanja glede skorajšnjega sestanka med Pašićem in dr. Ninčičem ter dr. Masarykom in dr. Benešem. Sestanek bi imel nalogo podaljšati konvencijo med obema priateljstvom državama. Kakor se doznava, se bo ta sestanek vršil v Marijanskim Laznih koncem mesec avgusta.

EN MILIJON DOLARJEV ZA NARODNO-GOSPODARSKI FOND.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Minister za prosveto namerava zahtevati en milijon dolarjev za osnivanje narodno-gospodarskega fonda. Ta vsota se vzame iz prejšnjih kreditov, ki znašajo 4.700.000 dolarjev. Demokratski klub je na to že pristal.

KOMISIJA ZA IZVEDBO KONKORDATA MED JUGOSLAVIJO IN VATIKANOM.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Minister za notranje posle je imenoval komisijo, ki se bo bavila z vprašanjem konkordata med našo državo in Vatikanom. V to komisijo so imenovani Marko Djuričić, Ljuba Jovanović, Grijar Andjelinić, dr. Pećanac, dr. Bohnjec, ljub. škof dr. Bonaventura Jeglič, djakov. škof Akšamović, bivši poslanec Joka Nestorović, zagrebški kanonik Stjepan Korenić, zagrebški kanonik dr. Jakov Čuka in načelnik v ministrstvu ver dr. Miha Lanović. Za tajnika te komisije je imenovan tajnik v ministrstvu zunanjih poslov Anić.

DEMOKRATSKI KLUB O JADRANSKI ŽELEZNICI.

Beograd, 22. julija. (Izv.) Danes dopoldne je imel demokratski klub svojo sejo, v kateri je nadaljeval razpravljanje o jadranski železniški prog, ki naj bi vodila do Kotora. Demokratski klub je pristal na zahteve črnogorskih poslancev.

NOVA ITALIJANSKA NASILSTVA NA REKI.

Reka, 22. julija. (Izv.) Predvčerajšnjim je priplul na Reko parnik, natovorjen s petrolejem, ki je bil last družbe Standard Oil Company iz New Yorka. Izkrcaje je prevzela zadruga pristaniških delavcev na Reki, v kateri je že 20 let včlanjenih veliko število Jugoslovancev. Včeraj pa je italijanski mornariški častnik Visconti, ki opravlja na Reki posle pomočnika pristaniškega poveljnika, ukazal delavski zadrugi, da se pri izkrcavanju ne smejo uporabljati jugoslovanski delavci. Na opombo začruga, da žive jugoslovanski delavci že dvajset let na Reki in da se morejo smatrati za Rečane ter da se med njimi nahajajo najboljše delavne moči, je odgovoril Visconti, da se morajo na Reki najprej zaposliti delavci iz Julijske Krajine.

D'ANNUNZIJEVI LEGIONARJI ZAPUŠČAJO REKO.

Reka, 22. julija. (Izv.) Popolnoma gotovo je, da je D'Annunzio svojemu poročniku Cabrumi naročil, naj polagoma umakne legionarje z Reke. Nekaj jih je že odšlo, ne ve se pa kam in po kaj. Z gotovostjo pa se more trditi, da imajo do 25. t. m. vsi zapustiti Reko. Legionarji prete, da bo Reka ta dan pomnila.

Curih, 22. julija. Berlin 1.04, Newyork 523, London 23.32, Pariz 43.97, Milan 24.37, Praga 11.37, Budimpešta 0.325, Zagreb 1.525, Bukarešta 3.40, Varšava 0.09, Dunaj 0.0175, avstrijske krole 0.02.

Berlin, 22. julija. Dunaj 1.38, Budimpešta 31.96, Milan 2357.05, Praga 1088.60, Pariz 4154.65, London 2262.15, Newyork 507.86, Curih 9697.85.

Zagreb, 22. julija. (Izv.) Tečaji na borzi so zaradi vesti iz Beograda, da stoji vprašanje ameriškega posojila zelo dobro, zelo padli. Dasi danes ni bilo borze, je dolar danes notiral zunaj borze 77.50—78.50. dočim je včeraj veljal še 84. Italija je notirala 377.50 (včeraj 390), London 362 (386), Praga 175 (190) Dunaj 0.2275—0.24 (0.235—0.25). Deviza Berlin je notirala približno kakor včeraj.

Praga, 22. julija. (Izv.) Borza danes ni poslovala.

Dunaj, 22. julija. (Izv.) Borza je bila danes zaprta.

Zakaj je vlada sabotirala sporazum z Italijo.

V včerajšnjem članku smo podali kratko zgodovino ponesrečenih poskusov rešenja naših sporov z Italijo: danes hočemo preiskovati, kaj je vzrok, da so naši vodilni krogi obzrevali tudi zadnji resni poskus sporazumne rešitve.

V to svrhu pa je predvsem potrebno dognati, kaj naj se s sporazumom doseže. Tu pa menda ni dvoma, da mora za sedaj, vkljub vsej, posebno za nas Slovence grozni vsebini rapalske pogodbe, biti glavna naloga naše zunanje politike, da dosežemo vsaj izpolnitev te pogodbe, ako ne moremo še misliti na revizijo. Z izpolnitvijo pridemo končno vendar enkrat v posest celega nam pripadlega ozemlja ter oslobodimo naš narod v tretji coni in na Sušaku več nego triletnega laškega suženjstva. Obenem se nam odpre reška luka, ki je za naš izvoz in uvoz največje važnosti in nam šele omogoči večji razmah naše prekomorske trgovine, ker so naše že slobodne luke, deloma radi povsem manjkajoče ali nedostatne zveze z zaledjem, deloma a tudi radi svoje naravne pomanjkljivosti za večji promet neuporabne.

Sporazum pa nam je tudi za našo notranjo konsolidacijo potreben. Dokler ne pride vsaj do, recimo, premirja v našem večnem sporu z Italijo, bo ona vedno proti nam intrigirala med našimi sosedi in med domačimi nezadovoljnimi elementi. Z Italijo sicer ne bomo nikdar imeli res prijateljskih odnosov; toda, ako dosežemo sporazum v najbolj aktualnih spornih vprašanjih, ne bo ona imela več neposrednega povoda za nadaljevanje svojih intrig. Z laškim bi bilo takoj rešeno tudi macedonsko in madjarsko vprašanje.

Naš spor z Italijo bi mogli sicer rešiti tudi na drug način in nam se ravno ni treba bati krvavega obračuna s kobaridskimi junaki; toda zločin bi bil, ako bi hoteli že sedaj pogrnati naš izmučen narod, zlasti pa njegov srbski del v novo vojno.

In dana je tudi tretja možnost, namreč arbitraž. Da je uspeh za nas v tem slučaju več nego dvomljiv, je dokazal v intervjuu, objavljenem v našem listu, že dr. Rybář. Zakaj jo Pašić vseeno priporoča, bo razumljivo iz nadaljnjih naših izjav.

Ugodna in hitra rešitev našega spora z Italijo je sicer eno najvažnejših, ako ne najvažnejših vprašanje za celo našo državo; vendar je tudi brezdvomno, da bodo od evakuacije tretje cone in od otvoritve reške in suške luke imeli korist predvsem Hrvatje in Slovenci.

Taka rešitev jadranskega problema pa ne odgovarja srbski mentaliteti. Vse mišljenje in stremljenje predvojne Srbije je bilo usmereno na pridobitev izhoda na morje preko čisto srbskega ozemlja. Tam nekje pri Skadru, Sv. Ivanu Meduanskem ali Draču je imela biti bodoča srbska luka. Da bi železnica k tej luči, začelni od Stare Srbije tekla skoraj izključno le po ozemlju, ki je obljubeno po najčistejših Arnavtih, to Srbov ni motilo, ker smatralo te kraje za srbske z ozirom na njihovo nekdanjo pripadnost k starim srbskim državam. Ravno spomini na Dušanovo carstvo, na državo Beliščev in Crnovojevičev so pri Srbih ta stremjenja obdajala s čarom narodne poezije in staroslovnih tradicij. S to mentaliteto so stopili tudi v novo državo in zahtevali še vedno, naj gre jadranska železnica le skozi čisto srbske (beri arnavske) kraje, četudi jim danes celo njihovi lastni inženirji in nacionalni ekonomski dokazujejo, da je nesmisel graditi železnico skozi nekultivirane in deloma tudi nerodovine gorske kraje k lukam, katerih izgraditev bi stala morda več nego vsa železnica; tembolj nezmislno, ko obstoje na naši dalmatinski in hrvatski obali že pripravne luke, ki potrebujejo le železniške zveze. Toda Srbi se izogibajo celo srbske Bosne, samo da ostanejo na čisto srbskih, oziroma arnavskih tleh.

K tradicijam prihaja namreč še drug moment in to je — slepo sovraštvo proti Hrvatom. Resnici na ljubo treba sicer priznati, da so hrvatski politiki to sovraštvo s svojo nespametno politiko deloma sami zakrivali; vendar je nečuvstvo, da se radi tega hoče bojkotirati takozvane hrvatske luke in zabiti sto-milijonsko dolarsko, neizmerno drago posojilo v arnavske gore.

Naša država pa je carstvo neomejenih možnosti. Zato danes verjamo, v našem listu pred par dnevi objavljeni, iz Beograda došli vesti, da srbski šovnisti, na čelu jim Pašić in Pribičević, zavlačujejo nalašč rešitev jadranskega vprašanja, da tako v korist jadranske železnice preprečijo konkurenco reške in suške luke. Mi tej vesti nismo hoteli verjeti, akoravno je ves Pašičev in Pribičevićev nastop v tem vprašanju precej jasno pričal, da so za nesprejem sporazuma merodajni drugi razlogi, nego od njih navedeni. Spomnimo se ie, da Pašić ni hotel iti v Genovo; da je tudi po Ninčičevi in Krstljevi vrnitvi ostal v lidži neposredno do svatbenih slavnosti; da je posvetovanja zavlačeval in da je po odklonitvi vseh ovir v zadnjem momentu prišel z naravnost smešnim in ravno za naše prebivalstvo okoli Zadra škodljivim ugovorom; da se je na Krstljevo demisijo le na videz vdal, kajti skupaj s Pribičevićem je zahteval napoved zopet novo, za Lahe nesprejemljivo »formulacijo« jezikovnih in šolskih določb in to vkljub temu, da je bil opozorjen na eventualnost demisije laške vlade in da so ga deputacije iz Sušaka in Dalmacije rotile, naj vendar napravi konec neznosnim njihovim razmeram. Tudi je bil opozorjen, da preti nevarnost, da se razpoloženje na Reki, ki je sedaj Italiji sovražno, obrne proti naši državi, ako bo ona ovirala rešitev reškega vprašanja.

Popolnoma jasen pa je postal položaj, ko so vsi srbski ministri z nepričakovano zagrizenostjo pobijali Pučljevo zahtevo po direktni zvezi Slovenije z morjem. Sedaj je postalo jasno, da v Beogradu nočejo, da gre naš promet na hrvatsko Primorje; da nas vidijo raje hoditi v Italijo, nego v hrvatske luke. Našli so se torej v opoziciji proti našim najvažnejšim interesom laški imperijalisti, ki hočejo uničiti Reko radi Trsta in Benetk, in srbski šovnisti, ki hočejo uničiti Reko radi »srbske« luke med Albanci.

Slovenci in Hrvatje pa se med seboj ravnsajo radi centralizma in federalizma, republike in monarhije, slovenskega ali jugoslovanskega književnega jezika in sličnih velevažnih vprašanj. Medtem pa Beograd, iz katerega so se Hrvatje v svoji neskončni modrosti sami izključili, dela mirno a dosledno na to, da se tudi Hrvatom onemogoči dostop do morja, od katerega so Slovenci že odrezani. Bodoči promet bo hodil mimo Slovenije in Hrvatske, gospodarska »amputacija« bo izvedena in Hrvatje se bodo potem lahko mirno in nemoteno po kakem večjem prometu, naprej igrali hrvatsko republiko.

Prav imajo Srbi, ako nam očitajo avstrijsko-madjarski »mentalitet« radi pičice na t v »nagodi« (sedaj v ustavi), radi velevažnega »kulturnega boja« zanemarjamo svoje življenske, gospodarske in nacionalne interese; drugi pa gredo preko nas in se nam smejejo. Radič čudovito pospešuje veletrbsko politiko.

Svetani sprejem sokolskega naraščaja.

Kakor čez noč je prišlo! Že stoji v sredini letošnjih sokolskih slavnosti in telovadnih nastopov jugoslovanskega in češkega Sokolstva. Kar smo prejšnje mesece nestopno pričakovali se je sedaj uresničilo. Kakor kipeči valovi sokolskega življenja so se valile proti Ljubljani čete jugoslovanskega in bratskega češkega sokolskega naraščaja. Navdušeno so utripala srca in radostno so gledala prihod mladih Sokolčev in Sokolice. Doživljaj, ko gledaš množico vrvenje najmlajšega sokolskega pokolenja, ostanejo neizbrisni. To je bil bojni pohod ljubezni do svobode, do sokolskega življenja, ki je vkorakal pod vihrajočimi zastavami in ozaljšanimi hišami v belo Ljubljano. Že po celi Gorenjski je doživel bratski češki naraščaj naravnost triumfalni sprejem. Najsilnejši je bil sprejem Čehov na Jesenicah, Veselje, ki je zavladalo ob prihodu češkega vlaka na jeseniški kolodvor, je bilo posebno pristrčno že radi tega, ker so bratje Čehi prvič po mukah svetovne vojne prispeli na osvobodeno tla jugoslovanskega naroda. S posebnim vlakom, ki ga je dala železniška uprava češkoslovaške republike izletnikom na razpogo, je prispelo 311 Sokolčev, 141 Sokolice pod vodstvom staroste Češkoslovaške Sokolske Opce Stepánka, načelnice iste Opce s. Milada Mala in br. Očenašek. Češki naraščaj se je napotil iz Prage v petek zjutraj ob 6. Vožnja je bila vseskozi mirna, ker se je izvršila preko cele Avstrije brez incidenta. Vožnja iz Češkoslovaške republike do Podrožnice je stala poldrug milijon avstrijskih K. Na Jesenicah je češke sokolske izletnike pozdravil podstarosta Jugoslovanskega Sokolskega Saveza br. E. Gangl. Silajen je bil sprejem v Kranju, katerega se je korporativno udeležila gorenjska župa. Prisrčen je bil sprejem tudi v Škofji Loki, kjer so grmeli topiči. V Ljubljani so dolgo pred določenim prihodom stali na glavnem kolodvoru vrste sokolskega naraščaja s starešinstvom Saveza, tehničnim odborom in ostalimi funkcionarji zletne pisarne. Prisotna je bila godba dravske divizije pod vodstvom kapelnika dr. Cerina in fanfare naraščaja Sokola II. Točno ob 10.30 je privozila češka garnitura na glavni kolodvor. Nastalo je vseplošno navdušenje. Prisrčnega vzkljanja ni bilo konca. Na prvi pogled se je videlo, da so Čehi poslali svoj najboljši, najbolj disciplinirani in zlati sokolski naraščaj. Čim se je vlak ustavil so se pozdravili staroste obeh sokolskih organizacij. Starosta J. S. S. br. dr. Vladimir Ravnihar je pozdravil brate Čeha z nastopnim govorom:

Bratje in sestre!

V imenu starešinstva JSS, v imenu vsega jugosl. Sokolstva, da v imenu vsega naroda jugoslovanskega Vas, ki prihajate iz severnega dela naše velike sokolske domovine, najiskreneje pozdravljam. Ne smatrate se za tuje, ne smatrate se samo kot mile goste, smatrate, da ste prišli bratje in sestre med brate in sestre. Bodite prepričani, da Vas tu pričakujejo vrela srca, da Vas izkažejo svojo veliko ljubav.

KOSTA VOJANOVIČ:

Ljubljanski izprehodi.

Pravijo, da človeški duh rad klasificira, urejuje, subordinira, koordinira ali kakor se že izraža učena veda, ki ji pravimo logika. Tigre, leve, leoparda in podobne zverine — sorodstvo bi našel kdo morda tudi med človeškim rodom — smo uvrščali med mačke, ravnotako lepo smo razvrstili ptice, ribe, kače, a tudi cvetlice, rudnine in na pasji razstavi v Ljubljani smo občudovali dolgičlene hrte, ki so nekako bolj romanskega tipa, nadalje debelaste buldogle z okrogličnim jugoslovanskim izrazom ter nepregledno vrsto prehodov med obema ekstremoma. Kot študent sem se najbolj zanimal za kebre, metulje in školjke, ker tu je dobili največ in najlepši barv, ki človeka že po njegovi najprvotnejši naturi privlačujejo, kar je zlasti očito pri puranu in bilku, katerega najbolj razdraži rdeča barva ter pri srakah, ki imajo posebne simpatije do zlatih predmetov, kar pa je tudi očitna človeška lastnost...

Toda nadvse komplicirana in najinteresantnejša je klasifikacija pri človeku. Mnogi so razdelili zemeljske prebivalce po barvi, drugi zopet po laseh in znano je, da nekatere ženske odlikujejo črne barve, druge pa svetle in da tudi možje niso nedostopni za take barvne vtise. Rdečelasi in rdečelaske so na glasu, da imajo prav posebno vročo kri, česar pa ne vem iz svoje skušnje. Nekateri

Pomemben dan je danes. Prvičrat je v zgodovini sokolski, da prihaja češka sokolska mladina oficijelno v večjem številu med nas, a to ne samo z namenom, da se razgleda po južnem delu naše sokolske domovine, da поблиže spozna naš narod, ki prebiva tod; marveč da zajedno in vzajemno z mladino jugoslov. naroda vrši sokolsko delo in da tem načinom tudi ona pred vsem svetom posvedoči, da družijo oba naša naroda ena velika in lepa misel, ideja sokolska.

S tem, da ste se odzvali našemu povabilu, ste pokazali, da politično prijateljstvo, ki sta je bila sklenila naša naroda, ni in ne ostane prazna fraza, marveč jo hočete in hočemo tudi mi to prijateljstvo poglobiti, je vkoženiti prav v dušo obeh narodov, tako da je ni sile, ki bi je mogla kdaj izriniti.

Naš naraščajski dan bodi dan velike pobratimije mladine obeh narodov. To pobratimstvo bo najrelnajša vez med obema narodoma. Ljubezen, vsajena v mlada srca, živi preko moške dobe in preko dobe zrele žene tja do najskrajnejših meja človeškega življenja. Ona nam pomaga graditi oni koridor, ki ga nam visoka politika v naravi ni hotela nakloniti, koridor od naroda do naroda, ki naj se po njem pretaka vzajemno življenje obeh bratskih narodov. Iz tega spoznanja Vam kličem svojo dobrodošlico, Vam tem srčnejše prožim svoj jugoslovanski sokolski pozdrav: Zdravo!

Podstarosta Č. S. O. brat Stepánek je vidno ganjen zahvalil za prisrčni sprejem ter pri tem povdrl lepoto naraščajskega predizleta. Češkoslovaški Sokol je predlagal, da se sedanje vsesokolske slavnosti uvedejo z naraščajko slavnostjo, da se bo na ta način združila v pobratimstvu najprej mladina češkoslovaškega in jugoslovanskega Sokolstva. Tudi naj bo mladina nositelj tiste ideje, ki so jo v bojnem trpljenju iznašli političarji. Naš končni cilj naj bo, vzgojiti mladino na obeh straneh v zvestobi za zvestobo. Sledil je pozdrav generalnega konzula češkoslovaške republike dr. Otokar Beneša, želeč, da bi se poglobila sokolska vzajemnost med obema narodoma. Višji inšpektor g. Ružička je želel češkemu naraščaju v imenu ljubljanske češke Obč. da bi se počutil na jugoslovanskih tleh domače in bratsko. Po končanih nagovorih in odpravi prtljage po stanovanjskem odseku zletne pisarne I. JSZ pod načelstvom br. Šibenika so se Češki izletniki razvrstili v rede. Občudovali smo idealno disciplino, s katero so izvrševali povelja svojih voditeljev. Na čelo prevoza so se postavili praporci naraščaja, 19 po številu. Praporjem češkega moškega in ženskega naraščaja sta se pridružila dva jugoslovanska. Ob zvokih fanfar in muzike Dravske divizije se je pomikala povorka po Dunajski cesti, Sodni in Komenskega ulici na Resljevo cesto do učiteljskega. Sledilo je domače Sokolstvo v četveroredih. Na ulicah se je nabral velikanski špalir občinstva, ki je neprestano vzkljkalo češkimi Sokolom. Z oken so padale cvetlice. Na Resljevi cesti se je zaključila sprejemna manifestacija, ki bo vsem prisotnikom neizbrisno pričala o čustvih ljubezni in pobratimstva, ki so najsvetlejši plod sokolskega gibanja.

se zanimajo prav ognjevit za barvo oči, zlasti pesniki in pesniško navdahnjeni ljudje govorijo radi o črnookih, modrookih, rjavookih, znane pa so tudi mačje sive, brezbarvne in srepe oči, ki gledajo kakor kače. Nekemu učenjaku je prišlo celo na misel, da je razdelil ljudi po debelosti glave in po teži možganov, ne-logičnost je le v tem, da so debeloglavi ljudje mnogokrat silno neumni, drobnoglavi pa premeteni, kar pa ne izključuje, da je včasih tudi obratno resnica. Stari psihologi so govorili o melanholičnih, flegmatičnih, sangvinih ter koleričnih in Jugoslavoane bi najbrž pridelili med flegmatike, ker se sploh za nobeno stvar več ne brigamo in čakamo, da kaka nepoznana višja sila vse preokrene na bolje. Poročene ženske delijo vse moške v dobre in slabe, kakor so ljubljanski postrežki grupirani po rdečih in modrih čepicah in potem še po številkah, ki jih nosijo tudi ljubljanski stražniki. Na nekem policijskem ravnatelstvu mi je kazal nekoč kriminalni uradni odise prvot mladih zločincev, po katerih jih je mogoče spoznati in razdeliti v skupine. Sploh je treba konstatirati, da je mogoče ljudi klasificirati po njihovem najneznatnejšem organu, po najnevidnejši dilačiji in priznati moramo, da je to najodličnejše bitje na zemeljski obli nekaj vrlo zanimivega.

Za jugoslovansko državo je osobito važna razdelitev po politični strukturi. Imamo radikalce, demokrate, klerikalce, socialiste raznih vrst, komuniste, samostojneže, mu-

V popoldanskim urah so prispeli posebni vlaki z domačimi četami sokolskega naraščaja. Skupno okoli 3600. Stanovanjki odsek je po kratkih pozdravnih govorih namestil mlade Sokolice in Sokolice po nakazanih stanovanjih, nakar so se podali na dirkališče v Tivoli, ker so se od vožnje oddahnili in jih je narodno ženstvo pod vodstvom s. dr. Ravniharjeve pogostilo. Ob 7. uri se je vršila na dirkališču sokolska akademija. Zbralo se je ogromno občinstva. Veličasten je bil nastop češkega ženskega naraščaja s kijl. V tehničnem oziru je nastop s kijl uspel sijajno. Ob 8. uri se je vršila v dramskem gledališču svečana predstava s »Sne-gulčico«. Povsod ovacije, navdušenje, preširno razpoloženje, kakor ob velikem narodnem prazniku.

Bilanca haaške konference.

Haaška konferenca, ki se je končala pred dvema dnevoma, se je pričela s predhodnimi konferencami v polovici preteklega meseca. Samoposebi umevno je, da je do flaska te konference privedel isti vzrok, ki je obzrusepšil tudi konferenco v Genovi. In ta vzrok je rusko vprašanje.

Bilanca haaške konference je popolnoma negativna. Predno jo točneje očrtamo, ne bo odveč, če si ogle-damo malo njeno zgodovino.

Ozadje haaške konference je tvorilo ravno tako kot pri genovski konferenci vprašanje rekonstrukcije evropskega gospodarstva. Gotovo pa je, da je težišče tega problema v vprašanju reparacij in angleško-francoskem medsebojnem razmerju. Rusija sama k zboljšanju gospodarskih razmer v Evropi namreč ne more takorekoč ničesar doprinesiti.

Haaška konferenca se loči od genovske predvsem v tem, da je bila javnost od nje skoro popolnoma izključena medtem, ko se je odigravala genovska konferenca takorekoč na krožniku. Haag pomenja povratek k stari diplomatični metodi, ki ne ljubijo javnosti, niti prevelikega žurnalističnega in reklamnega aparata. Besedo so imeli samo eksperti — strokovnjaki.

Vse delo v Haagu se je razdelilo na dva odbora: na zavezniškega, ki je bil deljen na tri pododbore (za dolgove, posestva in kredite) in ruskega, ki se je tudi delil na tri pododbore. Anglija, Francija, Italija, Japonska, Belgija in Holandska so bile zastopane po enem zastopniku v vsakem pododboru, ostale države pa le v toliko, v kolikor so bile pri stvarni interesirane. Nemčija je bila od vseh pogajanj popoln. izključena. V kolikor se tiče pogajanj samih, je obstojal spor v glavnem v tem, da so Rusi hoteli najprej vedeti kod kakšni pogoji bi jim zavezniki dali kredite, medtem ko so zavezniki zahtevali, da naj Rusiji najprej principi-elpno izjavijo, da bodo plačali svoje dolgove in da se bo šele pozneje govorilo o koncesijah Rusiji. Poleg tega so zavezniške države zahtevale od sovjetske Rusije, da zagotovi inozemcem v Rusiji posebno prednostno postopanje.

Zavezniške države so si s svojimi zahtevami hotele zagotoviti eksploatacijo gospodarskih bogastev Rusije in pri tem oškodovati komunizem. Rusi pa so hoteli dobiti kredite ali

pa razbiti enotno fronto zavezniških držav. Prvih niso dosegli, pač se širilo govorice, da se bo nemško-ruski in češko-ruski pridružila tudi posebna ameriškoro-ruska pogodba, kateri bi sledilo tudi veliko dolarsko posojilo Rusiji. Seveda so to za enkrat samo še govorice.

Haaška konferenca se je zaključila s popolnim fiaskom, z mnogo večjim fiaskom celo kot se je zaključila genovska konferenca. Tamkaj je ostal vsaj nekak psihološki efekt, Haag ni rodil sploh nobenega espeha.

Tu se zopet lahko zamislimo v besede ameriškega milijarderja F. Wanderlipa: Materijalna obnova se da doseči samo z duševno obnovo Evrope, a od tega smo še daleč, kakor pričajo vsi današnji dogodki. Se-le tedaj, ko bodo mase dobile velik ideal — podoben idealu zmage demokracije v vojni — kateremu bi bile voljne in ob enem prisiljene posvetiti vse svoje napore in vse svoje produktivno delo, ko se bo izvršil tak duševni preobrat, šele tedaj se bo lahko govorilo o duševni obnovi. Haaška konferenca pa je najboljši dokaz za to, da se na čisto materijalni podlagi ne more zidati nova Evropa.

Cirilica.

Na zborovanju srednješolskega združenja so stavili slovenski in hrvaški srednješolci zelo unestno resolucijo, da naj bi Srbi sprejeli latinico in odpravili zastarelo cirilico. Nekaj šovinističnih in separatističnih srbskih listov (Balkan!) in za njimi tudi seveda »Slov. Narod« je porabilo to priliko, da napada dijaštvo, češ, da so bili Srbi radi tega užaljeni.

Kaj je tedaj s cirilico? Če se postavimo na stališče, da moramo obdržati cirilico zato, ker je stara, potem je najbolje, zavremo sploh vso civilizacijo in pričnemo tam, kjer sta bila Adam in Eva, ker paradiz je bil gotovo še starejši kakor cirilica. Z latinico piše danes štiri petine civiliziranih ljudi in temu svetu bi se Srbi znatno približali, če bi opustili cirilico. Ako so tedaj uvidevnejši srednješolci predlagali enotno pisavo, so le pokazali, da jim je dejansko za enotnost tudi na tem polju, separatisti so le oni, ki se krčevito držijo prežvečene cirilice. Z enotno latinsko pisavo se bomo približevali ostalemu svetu, s cirilico pa se le oddaljujemo. Na čustva se ne sme pri pisavi pač nihče sklicevati, ker na ta način ne pridemo nikoli do dejanskega ujedinjenja. Kdo pa je vprašal Slovence in Hrvate za njihova čustva, ko je bila sprejeta vidovdanska ustava, proti kateri je 90 odstotkov slovenskega in hrvaškega naroda? In vendar so imeli Hrvatje nekoč svojega kralja in svojega bana! Ali naj se samo Slovenci in Hrvati vsemu odrečemo? Čemu pa so se do sedaj odrekli Srbi? Glasilo dalmatinskih demokratov »Život« je poročalo v letošnjem vidovdanskem slavu na Kosovem, kjer so kričali in vpili proti Jugoslovonom, ker poznajo samo Veliko Srbijo. Treba je le čitati poročila o političnih shodih v Srbiji in jasno je, da je tam Jugoslavija popolnoma nepoznana. Tam tedaj je doma najhujši separatizem in proti njemu naj nastopijo vladni kričači. Slovenci smo že od početka za Ju-

goslavijo, nismo pa za Veliko Srbijo in to je naš zdrav separatizem.

Vpiti radi cirilice je tedaj le izraz velesrbskega konservatizma in šovinizma ter slovenskega hlapčevstva.

Kdor hoče in želi resnično in postopno ujedinjenje v naši državi, mora delati, da se bo odelavalo na obeh straneh in ne samo na eni in ravno Slovenci in Hrvati smo dolžni, da to pogumno in brez klečeplazjenja povemo. Za sedaj je najbolj nevaren naš državni-velesrbski separatizem. Ako izgine cirilica iz naših knjig in šol, bo to pomenilo zdaten udarec separatizmu in veliko pridobitev za ujedinjenje. Z enotno latinsko pisavo bi stopila naša država v kulturni krog drugih narodov in iz tega stališča je treba resolucije slovenskih in hrvaških srednješolcev iskreno pozdraviti.

Politični nazori mladine.

Včerajšnje »Jutro« prinaša članek »Naši politični nazori«, v katerem obravnava uvodnik dr. O. Rybář o »Državnem svetu«. Če bi to zgolj za politične nazore in pravne koncepcije, bi »Jutro« članek ne zaslužil, da nanj reagiramo. Vsak človek in vsaka stranka ima pač pravico zastopati kakršnekoli ideje, da se giblejo v okviru stvarnosti in odkritosrčnosti. Vse drugo pa je, ko se načelni politični nazori izpreobrnejo in ko se z brezprimerno hipokrizijo prikriva razna gesla. Toda tudi to bi se dalo prežeti, ako bi dnevnik, ki hoče veljati za umirjenega in treznega, ne podikal nasprotnikom naravnost nesrešne trditve. Poglejmo si zato ob blizu najnovejše politične nazore jutrovske mladine. V svojem članku je dr. Rybář trdil, da je moč »naše vlade naravnost diktatorska, ker je vlada skoraj brez kontrole in brez odgovornosti«. Tej konstataciji se čudi »Jutro«. Emfatično se vprašuje, kako da je »moč vladarja premajhna in moč vlade »Jutro« tem trditvam podstavlja rednosno parlamenta prevelika. Če »Jutro« tem trditvam podstavlja reakcionarstvo in konservatizem, tedaj mu moramo odkrito povedati, da občudujemo njegovo hinavščino. Ali ni to morebiti res? Ali ni moč sedanje vlade prevelika, tako velika, da sme za preeti skupščinska vprašanja skoraj sedesetimi svobodno in pravilno izvoljenim ljudskim zastopnikom? Ali ni diktatorska vlada, ki okrne na ta način parlament samo zategadelj, da izpremeni svojo parlamentarno manjšino v večino in da s takim nasiljem, ki je enako državnemu udaru, uveljavi svoje manjšinske nazore proti večini parlamenta in volji naroda. Ali ni vzpričo takega početja želeži, da ima nekaj več pravice in tudi iniciative. Vemo, da je pri »Jutru« in njegovih državoprnih kapacitetah vse mogoče in da je zanje le prečesto kri voda in obratno. Tako n. pr. ko pišejo: »Tako kakor pri nas je pa v vseh parlamentarnih državah«. Prav radi bi videli parlamentarno državo, kjer bi vladna manjšina mogla postopati proti parlamentarni in narodni večini na tako perfiden način, kakor je to storila sedanja demokratsko-radikalna vlada. Tudi menimo, da so slučajci a la Žerjav et Co. v parlamentarnih državah nemogoči. V drugih državah bi bilo nemogoče, da bi obdržal minister, ki je bil povsem resno in javno obtožen najgrših dejanj, svoj ministrski položaj, ne morebiti zato, ker je nena-

kron je daroval za zgradbo slovenske Narodne galerije, tedaj nekaj takega, kar je zagrešil nekoč Strossmayer med Hrvati, ki jih je s tem samo vzgajal v njihovi nacionalni prepotenci. Par dni prej pa smo čitali v nekem srbskem listu, da se je gospod Hribar izrazil proti parceliranju Slovenije in je koj nato nekaj zažumelo o disciplinarni preiskavi. Študentje smo nekdanj cenili Hribarja kot velikega Slovana, a tudi vnetega Slovenca, zato me je stvar razvnela. Kam naj sedaj uvrstim namestnika Hribarja?

Odkar dnevno čitam najvažnejše časopise, ki izhajajo med Vardarjem in Triglavom, sem si razdelil vse Jugoslavoane v dve veliki skupini: državne in protidržavne elemente, kar pa polagoma ni zadostovalo za vse federaliste, avtonomiste, centraliste in decentraliste. Iz naših žurnalov se mi je unil nov terminus technicus: separatist. Tako, tedaj separatist! Ali je to državni ali protidržavni element? Tega ne morem prav posneti iz časopisja. Če se odkrijem pred Prešernovim spomenikom, sem pravzaprav že separatist, a vendar ljubim to državo kakor svoje življenje. Odkar se zavedam, sem občudoval srbsko in hrvaško kulturo in jo tudi užival kakor svojo slovensko, a vendar čutim v sebi nekaj separatizma ali recimo slovenskega egoizma, drugi pa so peli v visokem tenorju avstrijsko himno in se opajali ob milosti gospodov Jožefa in Karla, danes pa pravijo, da so državotvorni...

Po takem in enakem razmišljanju in razglabljanju sem uvrstil gospoda Hribarja med separatiste. Nerazdeljena Slovenija in slovenska Narodna galerija sta očitna dokumenta separatizma in priznanje velike resnice, da je čustvo mnogokrat močnejše in treznejše kakor razum. Za jugoslovanskega učenjaka pa še vedno ostane hvaležno polje, da bo na tanko ugotovil, kaj je separatizem in med katere državne elemente bi bilo prideliti separatiste. Morda bi se posrečilo tudi kralja Aleksandra uvrstiti med nje, ker že prav sumljivo rad prebiva v Sloveniji. To bi bila važna pridobitev za separatistično gibanje, ki je za sedaj najbolj nevarno naš državi...

Banko so dandanašnji silno na slabem glasu zlasti pri onih, ki niso zraven. Kdor je z njimi v intimnejši zvezi, pa pravi, da bankno poslovanje nikakor ni napačno in da te vrste gospodarskega delovanja blagodejno vpliva na duševno in telesno stanje prizadetih. Vsekakor banke niso več samo gospodarska podjetja. Gospod Praprotnik et consortes so prav jasno pokazali, da morejo spretne in za dobro stvar vneti ljudje vsako banko eksploatirati v koristne politične in socialne namene in to brez posebnega truda, napora in knjigovodstva. Le sitni moralisti še ne morejo dometi te etične evolucije, ki je bila neobhodno potrebna za napredek jugoslovanske ideje. Kako neki bi bil Kristus nasitil pet tisoč lačnih vernikov, če ne bi bil spremljen kamenja v kruh in riba...

domestijev, temveč, da manipulira z ministrsko pozicijo pred lastnimi pri-
staji in javnostjo. V tujih demokratič-
nih državah bi pošteti ljudje rekli: Fej!
Z. dr. Rybářev »konservativnostjo«,
z njegovo obsodbo današnjega vlad-
nega in ustavnega sistema bo sogla-
bal vsak napreden Jugoslovčan, ki ima
kolikoli zdrav ljubezni do države in
naroda. Ali morebiti ni današnji žalost-
ni razkol med srbskim in hrvatskim ple-
menom delo tega vladnega in ustavnega
sistema? Kdaj in kako je ta sistem
polzkušil, povdarjamo samo polzkušil,
ozdraviti našo notranjo situacijo? Ti ju-
naki, ki so tako izborni znani manipu-
lirati z milijoni, pravijo, da zagovarja-
jo »najboljše« formo demokracije.
Za »Jutro« ni grd izrastek »našega pa-
lamentarnega režima«, način, kako se
postavljajo člani držav, sveta. Manj-
šina v parlamentu zaseda ves državni

svet proti večini. Za jutrovske advoka-
te je seveda tako postopanje »najdovr-
šenejša forma demokracije«. Brez stida
pristavlja »Jutro«, da se nam za tak si-
stem ni treba strmovati pred inozem-
stvom.

Pri nas je vse mogoče. Mogoče je,
da proglašajo »Jutro« svoje reakcionar-
ne nazore za napredne in levičarske.
Da imenuje svoj vladni in ustavni si-
stem, ki vlada proti večini naroda in
parlamentu, demokratičnega in napred-
nega, da zagovarja sedanjo vladno in njen
okrnjeni parlament, dasi že leto dni bla-
mirata taka vlada in tak parlament našo
državo pred vsako državo, kjer vlada-
jo resnična načela demokracije in
parlamentarne monarhije. To ni samo
reakcionarnost in konservativizem, tem-
več državotvornost, ki izgraja dina-
stijo, državo in narod v osebne na-
mene.

Socialni pregled.

Dragotin Kosem:

Ambulatorij Okrožnega urada za za- varovanje delavcev v Ljubljani.

Ob Miklošičevi cesti se gradi
stavba, ki naj bo zatočišče bolnemu
delovnemu ljudstvu. V »Jugoslaviji«
se je pretekli teden orisalo nekaj
idej, katerih nositeljica naj bo ta
stavba. Smatram za potrebno, da do-
polnim dotični članek z nekoliko svo-
jih misli.

Povojna doba je ustvarila zlasti
med delovnim delom naroda tako
zdravstveno razmerje, da so se v
strahu izbruhali kakih kriz pisale
dolge razprave, kako bi bilo mogoče
odvrniti pretečo nevarnost. Na srečo
ni prišlo do hujšega, vendar je že iz
dotičnega članka o ambulatoriju, ki
je bil objavljen danes teden, jasno
razvideti, v kak težak položaj bi
prišlo delovno ljudstvo, če bi imelo
na razpolago samo sedanje zdrav-
stvene naprave, ki ne zadoščajo niti
za današnje normalne razmere. Do
modernejšega ambulatorija bi mo-
ralo delovno ljudstvo priti pravzra-
v že davno.

Da je za dobro lečenje potrebno
mnogo razsežnih in urejenih prostoro-
rov je neoporečno, želeli bi bilo le,
da se ne bi pri odmerjenju prostorov
zopet upoštevala samo komoda
razsežnost pisarniških prostorov,
medtem ko bi se npr. čakalnice ute-
nilo v oblike kurnikov, kar se tako
rado prakticira. Vendar tudi ob naj-
lepše in najmodernejši urejenem
ambulatoriju ne smemo zatiskati oči,
češ, sedaj je za delavsko zdravje
preskrbljeno vse in vse pritožbe
bodo odslej izključene.

Čisto gotovo je, da moramo mar-
sikaj upravičenih pritožb s strani
delavstva pripisati na rovaš pretes-
nih in neurejenih prostorov seda-
njega ambulatorija, vendar je tudi
veliko upravičenih pritožb, ki jim
moramo iskati vzroke čisto drugje.

Pri zdravljenju je treba veliko
potrpljenja, zanimanja in veliko,
veliko ljubezni zdravniku. Bodimo od-
kriti, tega nam je doslej mnogo manj-
kalo. Nočem dolžiti zdravnikov, tudi
nočem dolžiti koga drugega, ker sem
prepričan, da so temu vzrok edino
okolščine. Jaz sem iskal in sem tudi
našel, čeprav ne edini, pa vsaj glavni
vzrok. Ta vzrok je ta, da je skušala

Zadružna banka vrši veliko kul-
turno delo. Dobimo slovenski jo-
grfski leksikon, gospode Glonarja,
Kidriča, Cankarja in Štebingerja bi
bilo le opozoriti na nevarnost, da
jih osumijo separatizma, kar bi uteg-
nilo vplivati na njih duševno razpo-
loženje tako, kakor na one sloven-
ske pesnike, ki menda od samega
navdušenja ne izstisnejo več du-
ševne kapljice iz sebe, ker so naj-
brž jugoslovanske štipendije in slič-
ne dobrote učinkovitejše nego slo-
vensko kulturno delo, ki nič ne
nese...

Po široki Bleiweisovi cesti sem
jo nekoč krenil na Mirje, kjer je
vedno manj krakovske solate, zato
pa vedno več novih hiš. Menda so
najbolj podjetni profesorji. Velika
obrtina šola kmalu ne bo več same-
vala, če tudi jo naša šolska uprava
primerno zanemarija. Nekega dne
sem zašel z znancom v to veliko po-
slopje, kjer sva na hodniku srečala
profesorja Grebenza. Ni mi bilo žal.
Strokovnjaško je razkazoval risbe
in slike, ki so jih izdelali učenci. Naj-
bolj pa me je zanimala v posebni
sebi njegova originalna zbirka sta-
rih predmetov, ki reprezentirajo da-
nes milijonsko vrednost. V velikih
muzejih se vidijo podobne stvari, a
v Ljubljani mislim, nima nihče tako
sistematično urejene privatne zbir-
ke nego prof. Grebenz. Ključ, klju-
čavnice, pipe, svetilke, najrazličnej-
ši predmeti in vse v stoletnem raz-
voju. V Ljubljani ima menda le še
brivec Derganc enakih vrednosti in
pa pri nekem (zg. Šuklju) sem

videl nekaj zanimivih predmetov.
Koliko Ljubljančanov sploh pozna
delo, ki se vrši dan za dnem v tem
velikem poslopju, kulturno in tudi
eminentno narodno - gospodarsko
delo. Ob solnčnem zahodu rad ho-
dim na Mirje in vselej vzradočen
gleдам proti širokim oknom obrtne
šole, ki žarijo v svitu zahajajočega
solnca. Mehak mir in božajoči hlad
prihaja od ljubljanskega polja preko
Hribarjevega gaja in zdi se mi, da
se tam porajajo lepi poletni večeri
in mirne noči, ki se razgrinjajo nad
snivajočo Ljubljano...

Kongresni imajo veliko napako in
vsled tega menda tudi privlačnost,
da so namreč vsi enaki: sijajni in
ljubeznivi pozdravi, dovršeni govo-
ri, debatiranje, resolucije in potem
še morda tiskano poročilo ter pri
vseh udeležencih prijetni spomini
na zabavno poučni izlet, kjer je bilo
toliko novega znanja in novih vtis-
ov. Kongresni trg je priča, da je
imela Ljubljana že zgodovinsko zna-
menite kongrese, zadnjega so pri-
redile jugoslovanske ženske organi-
zacije, le Hrvatice so se precej oči-
tno absentirale, kar je nekak odsev
notranjepolitičnega razmer. Neprije-
tno me je dirnilo, ko sem videl sko-
raj preveč svile, a le malo tinitnih
podob priproste slovenske in sploh
jugoslovanske žene. Beseda in misel
ima le takrat pomen, če postane
last tisočerihi množici. To delo je
najtežje.

Gospodina Franja je Ljubljana
dostojno počastila. Nisem dobil lah-
ko njegove knjige v začetku sva-

drugemu zdravniku. Tako odmerje-
nje delokroga vsakemu zdravniku bi
jako močno vplivalo tudi na simu-
lante. Kdor pozna psiho mase, bo
vedel, da se bo vsak simulant pro-
keto premislil, predno bo šel javit
svojo bolezen zdravniku, ki ga ima
za specialista, in pri katerem bo pri-
čakoval, da ga čaka najnatančnejša
preiskava. S tem večjo samozna-
vestjo in uspehom pa nastopa vsak
simulant pri zdravniku, ki nosi do-
datek »za splošno zdravljenje«, pa
če tudi bi bil ta naziv le zgolj forma.
Moje trdno uverjenje je, da čimveč
bo nastavila bolniška blagajna spe-
cialistov in čimmanj zdravnikov za
splošno zdravljenje, tem bolj se bo
krčilo število simulantov, to pa zato,
ker bo simulativstvo uspevalo samo
tako dolgo, dokler se ne bo bolnikov
kar najnatančnejše preiskovalo.

Bolniška blagajna, oziroma sedaj
»Okrožni urad za zavarovanje de-
lavcev v Ljubljani« je začela z za-
mislijo modernega ambulatorija,
novo boljše pot, zato je treba, da ji
pomagajo tudi nasveti iz delavskih
vrst. Edino zato sem napisal te
vrstice.

Rectus:

Državotvorna socialna politika.

Predno preidem na jedro, je po-
trebno, da podam kratek uvod kako
se dela pri nas socialna »politika«.
Maščevalnost in brezobzirnost sta
pri slovenskih demokratičnih mladi-
nih ena najznačilnejših potez. Gor-
je, kdor je odvilen, pa noče kloniti!
Njega se pogazi neumljeno. Sred-
stva za to so vsa dobra, pa naj bodo
še tako umazana. Sumničanje, podti-
kanje, namigavanje, obrekovalanje in
zavijanje resnice so najmilejši izrazi
za metode, ki so postale že skoro
uzupełne.

Škandalne afere so postale pov-
prečnemu človeku že nekaj tako
vsakdanjega, da jih vzame na zna-
nje kakor svoj čas vest, da je konjač
ulovil čucka. Poštenost in sposob-
nost ne pomenjata nič, če nisi brez-
pogojen pristaž vladajoče klike;
oplijuvan in oblaten boš, da se boš
samemu sebi smilil.

V Ljubljani je pisarna, katere po-
glavni namen je menda, da kuje
razne resolucije in pritožbe po že-
ljah voditeljev izvestne klike. Ti spi-
si romajo potem po deželi, da se jih
podpiše in pritisne nanje pečat.
Skrb pisarne je potem, da se lepega
dne znajdejo vse te resolucije, pri-
tožbe in protesti na pisalni mizi tega
in onega funkcionarja »pristojne
oblasti«. Tako je podan povod za
»uradno postopanje«, morda celo po
želji dotičnega visokega funkcionar-
ja. Saj pa tudi drugače biti ne
more, kajti: Vox populi, vox dei!
Ljudski glas je božji glas, ki mu
funkcionar mora slediti, posebno, če
je državotvorne krvi. Obtežilni ma-
terijal je podan, pravici je treba po-
moči do zmage...

Vselej to seveda ne gre tako lah-
ko. V takih slučajih je treba dolgih
in previdnih priprav — priprav »dol-
ge roke«. Tedaj se haranguira kroge,
ki so najmanj kritični, naroči ali sfi-
bricira za par člankov in dopisov, ki
naj prikažejo, da je ljudstvo nejevolj-
no, ogorčeno; tudi sestanki, shodi in
konference, na katerih poroča dobro
podkovan »referent«, so dobra sred-

stven vojske, ampak na slovensko
čustvo je znal udarjati ta gospodin
Franjo, da ga nikoli ne pozabim.
Zadnjičkrat sem ga videl pri Belim
volku v Ljubljani, pri oni znameniti
patrijarhalni mizi, ki jo pozna vsak
pristni Ljubljančan. Prijatelj me je
snil s komolcem: Tam sedi Pod-
lilbarski! Dolge brke, pelerina in
odločen izraz v vseh potezih, tako
mi je ostal v spominu. To omizje je
bilo med vojsko pravi barometer
vojaških uspehov in neuspehov. Ve-
seli ali potrti obrazi so me pač bolj
pravilno informirali o položaju, ka-
kor poročila generalnega štaba, ka-
dar sem od sosedne mize nemo opa-
zoval te stalne goste. Danes se je
to omizje že precej razredčilo, mar-
sikatera znana oseba je odšla, od
koder se nikdar več ne povrne, le
dolga vrsta diplom družbe sv. Ciri-
la in Metoda priča, da je bilo tam
nekaj mnogo več življenja.

Ljubljana je dobila organizacijo
jugoslovanskih nacionalistov, ki se
pa doslej še ni udeleževala tako,
kakor v Dalmaciji in po Hrvatskem.
Članstva še nisem priglasil, ker sem
mnjenja, da za sedaj še lahko vzdi-
žuje red med jugoslovanskimi držav-
ljani v Sloveniji znamenita Mar-
tin Krpanova kobila, ki je bila, ka-
kor obče znano, vedno močnejša,
nego vsi cesarski konji...

All ste že član

Jugoslovanske Matice?

stava za pridobitev obtežilnega mate-
rijala. Skratka: Če delikta ni, ga je
treba ustvariti, v skrajnem slučaju
ga mora konstruirati preiskava, ki
običajno sledi. Kajti gospod funkcionar
je ogorčen, v državi Danski
mora biti red...

Da pišem ta članek, do tega me
je dovela resolucija s shoda obrtni-
kov, ki se je vršil minuli ponedeljek
v restavraciji pri »Novem svetu« v
Ljubljani. Čital sem jo v včerajšnjem
»Slovencu«. Ne morem verjeti, da bi
se vodstvo SLS strinjalo s to reso-
lucijo, ki je v vseh svojih delih kon-
tradiktorna in naravnost nasprotuje
stališču, ki so ga zavzemali kle-
rikalni poslanci v skupščini napram
zakonu o zavarovanju delavcev. Oni
so pač glasovali v zakonodajnem
odboru zoper paritetno zastopstvo
obrtnikov in delavcev v odboru bol-
niške blagajne in še zoper nekatere
druge določbe, v ostalem so se pa
strinjali z zakonom. Kdor je glasoval
za zakon, je glasoval tudi za naj-
strožjo centralizacijo socialnega
zavarovanja ki jo uvaža zakon. Sedaj
zahtevati decentralizacijo, pomeni
toliko, kakor po toči zvoniti.
(Dalje prih.)

V kopanju je zdravje.

Pred vhom starorimskih kopališč
je blestelo geslo »V kopanju je zdravje«.
Ta resnica je bila dokazana v staro-
davnih in je dokazana tudi v modernih
dobah.

Na kak način pomaga kopanje
zdravju? Človeško telo je samoureja-
joč se stroj, ki obstoji iz raznih orga-
nov, kateri vzdržujejo nemoteno pre-
navljanje snovi, ali z drugimi beseda-
mi povedano, kateri vzdržujejo zdravje.
Med temi organi je eden najvažnejših
koža, ki je gosto preprežena z žilami
in živci. Zbodljaj z iglo povzroči kr-
vavenje, kar dokazuje zvezo kože s
srcom; obenem pa občuti človek na
ubodenem mestu bolečino, kar dokazu-
je zvezo kože z možgani. Ta dva orga-
na — srce in možgani — pa obvlada-
jeta skoro vsa opravila telesa.

Da kopanje neposredno vpliva na
njo, je dokazano po jutranjem umiva-
nju lica, ki tako osveži celo telo, da
človek tega umivanja kar ne more
pogrešati. V tej osvežitvi pa je vsa taj-
nost kopanja. Ako je kopanje že tako
male površine kože tako blagodejno,
je jasno, da mora učinkovati kopanje

veče površine ali sploh vse površine
kože še neprimerno blagodejnejše.

Izkušnja uči, da upliva najbolj bla-
godejno kopanje v hladni vodi, ki ima
nižjo temperaturo kakor koža. Ob se-
nižji temperaturi vode (pod 27. stopi-
njami C.) pa vpliva kopel osvežujoče
le, ako ne traja dolgo; predolgo traja-
joča kopel v premrzli vodi vzbudi ob-
čutek potrtosti. Skok v mrzlo vodo ali
prhna kopel z tako vodo okrepčuje,
dolga kopel v mrzli vodi pa je, poseb-
no za mrzle vode nenavajene ljudi, ne-
varna.

Kopel, ki ima približno 38 do 39
stopinj C. je dobra za snaženje kože.
Taka kopel je absolutno potrebna
vsaj po enkrat na teden, pa tudi pogost-
steje, kakršen je pač poklic kopalca.
Jasno namreč je, da se kak dimnikar
ali strojni delavec neprimerno bolj za-
maže, kakor kak pisarniški uradnik.

Tudi topla kopel učinkuje osvežu-
joče. Po kopeli namreč koža hitro
vsrkava temperaturo zraka, ki je pre-
cej nižja od temperature kože. Domne-
va, da gorka kopel odpira znojnice, je
napačna: znojnice so vedno odprte.

Če človek nima na razpolago kope-
lji na prostem, naj se kopije doma. Če
nima kopalne kadi, naj dnevno osve-
žuje telo na sledeči način. Namočil naj
sredino grobe brisalke v vodo, katere
temperatura naj bo srednje hladna in
potem vsak dan postopno nižja, dokler
se ne pride do precej mrzle vode. Na-
tegne naj potem brisalko z obema ro-
kami in jo premika čez hrbet v obe
smeri; pri tem naj brisalko večkrat
namoči in ožme. Ravno tako naj zdra-
ne vse dele telesa, vsaj pa zgornjo po-
lovico telesa. Hiter skok jutraj v
mrzlo vodo je jako koristen in osve-
žujoč.

Pršne kopeli so dobre za močne
ljudi, toda neprimerne za druge, kajti
človek ne more ugotoviti temperature,
dokler ni še prišel v dotiko s celim te-
lesom z mrzlo, oziroma toplo vodo.
Potapljanje v mrzlo vodo je škodljivo,
ako ne sledi takoj reakcija, to je, ako
ne nastopi takoj prijeten občutek brez
najmanjšega prezebavanja.

Pri kopanju na prostem v poletnih
mesečih pa se k vsem koristim, ki jih
donaša človeškemu zdravju vodna kope-
lji, pridružijo še koristi zračne kope-
lji, svobodnega gibanja na svežem zra-
ku z razgaljenim telesom. Zato naj bi
se poleti vsakdo, komurkoli le pripu-
šča čas, hodil vsakodnevno kopat na
prosto.

Politične vesti.

Veles'bi in slov. ekstre- misti so se našli.

V velesrbskih glasilih, kakor je
»Balkan« ali sarajevska »Srpska Ri-
ječ«, se označuje jugoslovanska ide-
ja, za katero so bili med vojno naši
vojaki v Radgoni in Judenburgu
streljani, umirajoč z vzklikom »Ži-
vela Jugoslavija«. — kot iznajdba
avstrijske vlade, ali kakor se oni po-
sebnostno fino izražajo, za »umazano
prostitutko krvoločnega Franca Jo-
žefa«.

V nekem ljubljanskem tedniku pa
čitamo, da ves današnji jugoslovanski
okret ni nič drugega kakor perfi-
dna igra demokratsko-radikalne
kamarile, torej iste klike, ki je za-
vrgla državno ime Jugoslavija in
nas osrečila z Eshaezijo!

Pretiravanje škoduje tudi sicer
dobri stvari.

Koliko stane en demokrat- ski mandat.

Ko so v demokratskem klubu v
skupščini izvedeli za Kamenareviče-
va razkritja in da je dr. Žerjav v ban-
ki dvignil tri milijone, so se hudovall
zlasti poslanci iz Srbije, češ: tri mi-
ljone je vzel, pa je pripeljal le tri po-

OBSODBE RUSKEGA VOJAŠKEGA SODIŠČA.

Rim, 21. julija. (Izv.) Rusko vo-
jaško sodišče je obsodilo na smrt 20
gojencev vojaške šole v Kronstadtu,
ker so se upirali posecati šolo.

SANITETNA VPRAŠANJA NA SEJI SVETA ZVEZE NARODOV.

London, 21. julija. (Izv.) Svet
Zveze narodov je danes odobril po-
ročilo Nansena, v katerem ta pred-
laga, naj se poveri posebni komisiji
proučevanje vprašanja gladovanja
na Ruskem. Dalje je bil sprejet sklep,
v katerem se vse vlade, ki so včla-
njene v Zvezi narodov, opozarja-
jo na veliko važnost konference, katero
je sklicala Francija v svrhu pobija-
nja epidemij in drugih bolezni. An-
gleški zastopnik Fischer je opozarjal
na sklepe varšavske epidemijske
konference in izjavil, da je nemogoče
podprati podjetje, ki bi zahtevalo
en in pol milijona funtov šterlingov
stroškov. Cenejši program in ojače-
nje sanitetnega kordona bi mogla
imeti dovoli uspeha. Svet Zveze na-

slance; če bi bili razpolagali mi s trol-
mi milijoni, bi nas prišlo vsaj 120.
Avtentičnost zajamčena!

Mariborski JDSarji na delu.

Naš zaupnik iz vrst mariborskih
»Jutrovcev« nam je prinesel listek, ki
ga je prejel od te močnejše stranke
in ki se glasi: Maribor, dne 8. 7. 1922.
Velecenjeni gospod somišljenik! Na
zadnji seji programatičnega odseka
smo sklenili, da Vas naprosimo, da
sestavite popolni imenik:
po sledečih rubrikah, tek. št. 2) Ime;
3) stan, 4) stanovanje, 5) pripadnost
tej ali oni stranki, oziroma vpraša-
nje v slučaju negotovosti. Ker se rava-
no sedaj sestavljajo volilni imeniki,
je naproseni seznam za nas velike
važnosti. Zato prosimo, da nam ga
do prihodnjega petka 24. julija 1922
sestavite in pridete z njim na sejo,
ki se bo vršila istega dne ob 6. uri
zvečer v ravnateljski pisarni drž.
ženskega učiteljišča. Z odličnim spo-
štovanjem Voglar s. r., tajnik. — Ni-
simo sicer proti agitaciji polit. strank,
toda ker je vporabljanje državnih
lokalov za politične svrhe nedopust-
no, mislimo, da velja ta prepoved tu-
di za gospode okrog JDS. Višji šolski
svet pa opozarjamo na zlorabo
ravnateljske pisarne drž. ženskega
učiteljišča v Mariboru.

rodov je vplival pri posameznih vla-
dah, naj prispevajo v ta namen.
Francoski delegat Viviani je podal
poročilo začasne mešane komisije,
ki se je bavila z razorožitvenim
vprašanjem, pri čemer je izjavil, da
se je treba ozirati na posebni polo-
žaj posameznih narodov.

DEMISIJA CELOKUPNE ITALIJAN- SKE VLADE.

Rim, 20. julija. (Izv.) Ministrski
predsednik De Facta je danes sporo-
čil zbornici, da je celokupna vlada
odstopila.

RAZMEJITEV MED MADŽARSKO IN AVSTRIJO.

London, 20. julija. (Izv.) Svet
zveze narodov je razpravljal o vpra-
šanju razmejitve med Madžarsko in
Avstrijo ter zasilil zastopnike
Madžarske in Avstrije. Sklenil je
odločitev o tem vprašanju odgoditi
na prihodnjo sejo, ki se bo vršila
koncem avgusta. Na tej seji bo svet
proučeval podrobnosti, ki jih bodo
stavili madžarski in avstrijski za-
stopniki.

Dnevne vesti.

— **Kraljevska dvojica ostane na Bledu** do približno 1 mesec. Kralj in kraljica se nedežlja še vsesokolskega zleta v Ljubljani.

— **Kraljeva dvojica v Trzinu.** V četrtak sta se pripeljala kralj in kraljica ter obiskala graščaka Borna v Dolini. Ob povratku skozi trg je prijelalo ljudstvo kraljevi dvojici prisrčne ovacije. Kraljevi avtomobil je vodila kraljica sama.

— **Pogajanja uradništva in poduradništva Trboveljske premogokopne družbe** različi zvišanja prejemkov. Na podlagi sklepa skupščine v Beogradu se vršijo v ponedeljek dne 24. t. m. pogajanja delavstva omejenega družbe, radi zvišanja mezd pri ljubljanskem Rudarskem glavarstvu. Prav je, da se delavstvu zagotovi človeka vredno življenje z novim povzvišanjem mezd, ki ima svojo upravičenost v narasli dragotini. Napadno pa bi bilo in škodljivo tako za družbo kakor za celotko javnost, če bi se pri pogajanjih prezirilo pridno in vestno poduradništvo in uradništvo omejenega družbe. Tudi uradništvo je en produktivni element velike važnosti, en faktor ozdravljenja naših gospodarskih razmer, en sestavni del Trboveljske premogokopne družbe. Njihov socialni položaj je jako slab. Malo povzvišanje njihovih plač v letošnji spomladni ni moglo od pomoči njihovi socialni bedi. Radi tega je Klub privatnih namščencev Delavske zbornice v Ljubljani adresiral potrebne vloge na merodajne faktorje s pozivom, da uvede takoj po zaključitvi delavskih pogajanj tudi pogajanja za zvišanje plač poduradništva. Klub trdno pričakuje, da njegov poziv ne bo naletel na gluha ušesa na eno samo škodo poduradništva.

— **Bivanje drž. preskrbljenec v inozemstvu.** Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je z razpisom z dne 5. julija 1922 št. A IV. 1420 odredila nastopno: Ker je po naredbi bivšega finančnega ministrstva z dne 25. septembra 1888, št. 47.105 za bivanje državnih preskrbljenecv (upokojencev, vdov, vdovc, vdovc, vdovc) v inozemstvu potreben dopust, dovoljen od delegacije oziroma od Ministrstva financ, se smejo državnim preskrbljenecem le tedaj izdati potni listi, če se prosilci izkažejo, da imajo za bivanje v inozemstvu potreben dopust.

— **Za vizum na potnih listih italijanskih državljanov** se odseja zahteva pri nas v smislu reciprocitete 138 Din 50 p.

— **Zakon o zaščiti ubogih, starih in onemoglih** je priobčen v zadnjem Uradnem listu.

— **O ustanavljanju agronomskih in veterinarskih fondov za Slovenijo** je izšel zakon v Uradnem listu št. 77.

— **Sprememba v po-niskem prometu v Južni železnici.** Od 24. julija 1922 naprej izostaneta na progi Maribor glavni kolodvor-Ljubljana glavni kolodvor močnaja vlaka, in sicer mešan: vlak št. 602, ki odhaja iz Ljubljane glavni kolodvor ob 6.30 in prihaja v Maribor glavni kolodvor ob 13.5, ter mešan vlak št. 801, ki odhaja iz Maribora glavni kolodvor ob 20.11. Zato pa vozita od tega dneva naprej dva potniška vlaka, in sicer vlak št. 42b z odhodom iz Ljubljane glavni kolodvor ob 8. iz Zidanega mosta ob 9.46, iz Celja ob 10.27 in s prihodom v Maribor glavni kolodvor ob 12.20, ter v nasprotni smeri potniški vlak št. 47a s odhodom iz Maribora glavni kolodvor ob 14.30, iz Celja ob 16.26, iz Zidanega mosta ob 17.11 in s prihodom v Ljubljano glavni kolodvor ob 18.50. Vsi dve stopijo od tega dneva glede kopalnega vlaka Laze-Ljubljana glavni kolodvor sledeče spremembe v veljavo. Dosedanji kopalni vlak št. 47k ki odhaja iz Laz ob 18.40 ne vozi. Kopalci se vračajo iz Laz edino le z novim potniškim vlakom št. 47a, ki odhaja iz Laz ob 18. uri 27 minut.

— **Za upravitelja drž. bolnice v Murški Soboti** je imenovan nadodolciol Fr. Camerc iz Ljubljane.

— **Pravilo do nastava živnozdravnika** (veterinar) imajo pravico le tisti, ki so v redu dovršili nauke na živnozdravniških visokih šolah, prebili predpisane preizkušnje ter dobili živnozdravniško diplomu. Le taki živnozdravniki smejo zdraviti tujo živino vsakemu drugemu je to prepovedano. Le v sili je prva pomoč pri naganoma zboleli tuji živini dopustna tudi drugim osebam. (Urad. list št. 77.)

— **Kopališče Slatina—Radenci** je popolnoma zasedeno. Največ gostov je iz Hrvaške. Treba bi misliti na razširjenje tega priljubljene zdravilišča.

— **Iz Rogaske Slatine** nam piše lastnik hotela "Solnce" na naše poročilo "Srbske slote v Rog. Slatini, da pri njem srbska deca ni bila pozočena z večerjo—temveč z obedom.

— **Samotar na možnem grobu.** V Cerknici se je vdova po sodnem kanclistu Helena Winter hotela na možnem grobu zastrupiti z lizolom. Pripeljali so jo v ljubljansko bolnico.

— **Za mag. pharm.** je bil promoviran v Gradcu g. Jos. Bergman, sin lekarnarja iz Novega mesta.

— **Umrla** je na Brodu pri Bohinjski Bistrici ga. Franja Menzinger, roj. Rozman, v 80. letu starosti. N. v. n. p.

— **Iz duhovniških krogov.** Škofijski ordinarijat sarajevski je poslal na ministrstvo za vere prošnjo, naj odobri imenovanje Slovenca K. Cankarja za kanonika vrhbosanske kapitlje.

— **Prepovedan tat.** V Besnici pri Dobrujah je Franja Zagar, ko se je vrnila od dela domov, zasajila v svojem stanovanju neznanega tatu, ki je imel nabrane blaga za 2500 kron vrednosti. Tat se je Zagarje tako prestrašil, da je urno zbežal, ne da bi kaj odnesel s seboj.

— **Nov list v Beogradu.** V Beogradu izide v kratkem nov ruski list "Ruskoje delo". Ta list bo baje glasilo onih Wranglovcev, ki prebivajo v Jugoslaviji.

— **Pomanjkanje vode v Beogradu.** Zadnje čase nastaja v Beogradu vedno občutnejše pomanjkanje vode. Vzrok temu je valed letošnje suše tudi ta, ker pri tolikih novih zgradbah porabijo zelo veliko vode.

— **Priljet ponarejevalci denarja.** V Berlinu so prišli na sled ponarejevalcem denarja, ki so imeli v neki kletki popolnoma na moderni način urejeno ključarno, kjer so ponarejali bankovce po deset tisoč mark. (1) plički so sedaj po večini že pod ključem.

— **Strasna družinska tragedija.** V Novem Slankamenu je bil neki kmet tako udan plač, da se mu je vsled preoblega zavzivanja alkohola omračil um. Ko je neki dan delal s svojo družino na polju, je nenakrat zgrabil koso in umoril najprej svojega 13 letnega sina, nato pa še svojo ženo. — **Kako strašno** so posledice alkohola.

— **Pasite na otroke!** V Poloku pri Kamniku je 3-letna posestnikova hčerka Franja Korn našla med koloske slamožene

ga stroja. Stroj je ubogemu otroku zdrobil pol roke.

— **Izveštaj o tuitiji FS.** Na prvem Vidovdanskom včenuju lutrije FS zgodici su pali na sledeće brojeve: Jednomesečni pensio u Rogasnoj Slatini dobio je srećka broj: 23686, u liližama broj 1265; u Vrnjačkoj Banji broj 75827; u Lipiku broj 18219; u Cerkvenici broj 3936; u Dubrovniku broj: 41071; u Plitvicama 12055; Koviljači 36144; na Bledu br. 4352; i u Tupuskom br. 3209. Perljajni Savez zahvaljuje se g. Drag. Pavloviću, slikaru i nastavniku i g. Stevi Milosavljeviću, akad. slikaru za učestvovanje u komisiji. Zgoditke, koji su pali na neprodane srećke FS poklonice svojim marljivim i sironašnim članovima.

Ljubljana.

— **Ne navilajte cent!** Poljsko ravnateljstvo opozarja prigodom vsesokolskega zleta na določila glede navijanja cen in svari trgovce in obrtnike pred izrabljanjem položaja. Navijanje cen bi napravilo slab utis zlasti na inozemce, ki bodo v velikem številu posejili ta zlet in ki o v tem slučaju dobili najslabše mnenje o našem trgovskem inobrniskem stanu. Že njihova stanovska in ne samo državna zavest morala bi preprečiti trgovcem in obrtnikom, da ne izkoristijo vsesokolski zlet v svoje lastne sebične namene. Prestopki, katere bo dognala oblast, se bodo najstrože zasledovali.

— **Desetletnica maturo.** Abiturienti II. državne gimnazije v Ljubljani iz leta 1912 prirede ob priliki desetletnice maturo prijateljski sestanek dne 28. julija t. l. ob esmi uri zvečer v restavraciji hotela Struckli. Naslanjani dan, 29. t. m. je skupen zlet po dogovoru.

— **Sleparije s tujnimi vizitkami.** Strojnik v Jugoslovanski tiskarni Jakob Bevc si je prisvojil več vizitk ravnatelja imenovane tiskarne g. Čeca ter z njimi osleparil tiskarji Lenasi in Gerkman ter Sinkovič za razno manufakturno blago. Ker je moglo, da so s temi ali tudi drugimi vizitkami opeharjene še druge tvrdke, se opozarjajo, naj se s sumljivimi vizitkami oglašijo pri policijskem ravnateljstvu (kriminalni oddelke). Slepar je imel kot strojni dostop do raznih vizitk, ki so se tam tiskale.

— **Zvišanje veseljenega davka.** Ljubljanski mestni občini se je dovolilo zvišati veseljeno davščino v izmeri 20 odstotne vstopnine, najmanj za 40 vin od vsake vstopnice.

— **Smrtina rosa.** V petek zvečer je po dolgotrajni bolezni umrl v Streliški ulici št. 7. Ivan Doberlet, skladiščar Južne železnice v pokouju. Pogreb bo danes pop. ob 4. uri. B. g. m. spomni!

— **Polietilske vesti.** Sivišni Mariti Bajtovi je bilo na Železniški ulici skozi odprto okno ukradeno še neizdelano novo krio lo in podloga ženskega ločila v vrednosti 2000 kron. — Uradnici Manici Komanovi sta bili iz podstrešja ukradeni dve težki zlniški rutli, ena sive in druga črne barve in lahko belosito posteljno poqrinjaljo. Kemanova je oškodovana za 2800 kron. — Pri neki rečirani ženski so našli 4 različno barvane namizne prte običajne štiriojgate velikosti za pokrivanje okroglih gestilnikih miz. Tatvina teh prty še ni priglášena. Komur so bili ukradeni, naj si jih ogleda na uložniški postaji v Vevčah. — V Komenskoga ulici je bilo tapetnikemu mojstru Fr. Jadru ukradeno 3000 kron vredno kolo.

— **Koncert v hotela Tivoli.** Danes 23. julija se vrši v hotela Tivoli velik vrtni koncert, ruske narodne pesmi, balajaka, plesl itd. Program zelo zanimiv. Začetek ob pol 9. uri. Po programu prosta zabava. Vstopnina 8 Din.

Maribor.

— **Nov atentat na vojne invalide.** Pred kratkim je bilo nastavljenih na mariborski glavni pošti šest Wranglovcev. Dočim se od nas domačih vojnih invalidov zahteva vse mogoče izkaze in potrdila o prejšnjem življenju, sposobnosti in vsem drugem mogočem in nemogočem, se nastavlja Wranglovce brez vseh teh izkazov ne glede na to, da ne znajo nasega jezika niti v govoru, niti v pisavi. Radi tega in radi protežiranja Wranglovcev na škodo nas jugoslovanskih invalidov, protestiramo najodločnejše ter zahtevamo, da se Wranglovce odstrani iz mariborske glavne pošte, ker bomo sicer prisiljeni, posepi po samooobrabi z našimi bergljami in protežami. Na poštno ravnateljstvo v Ljubljani pa stavimo vprašanje: 1) na podlagi katerega ukaza je nastavilo 6 Wranglovcev na glavni pošti v Mariboru? 2. ali je pripravljeno posredovati pri merodajni oblasti, da se te nemudoma zopet odpustijo, ker odjedajo kruh nam invalidom ter zamenja z našimi potrebnimi invalidi? Organizacija vojnih invalidov, poverjenstvo Maribor.

— **Posojilo mariborski mestni občini.** Pokrajinska uprava je dovolila mariborski mestni občini, da si sme najeti 6.600.000 K posojila za razširitev elektrovodnega omrežja ter 1.650.000 kron za napravo cest, kanalov in za popravo hodnikov.

— **Zadeva Marburger Hütte** se ni rešena. V zmlusu pravil pripade premoženje razpuščenega Dutscher Bergvereina mariborske-mu Männergesangsvereinu. Ta pa denarja v znesku 30.000 dinarjev ne mara sprejeti, ker najbrže še vedno upajo, da bo Bergverein zopet oživel in dobil nazaj Mariborsko kočo.

— **Dva oskrbnjevalca.** Oženjeni Ivan Roškar in šestnajstletni Matija Horvat, oba iz pujskega okraja, sta se spolno pregrešila nad nedoraslimi deklicami. Zaradi tega je bil danes obsojen Roškar na šest mesecev, Horvat pa na štiri mesece težke ječe.

— **Nevlita.** Danes popoldne je ob koroški meji divjala huda nevlita, ki je šla mirno preko Maribora proti vzhodu.

— **Kavarna Beograd v Mariboru** preide, kakor se čuje, zopet v druge roke.

— **Umor v Mariji Bistrici.** V Mariji Bistrici so pred kratkim našli na znojne vile nabodeno žensko. Ljudje so takoj sumili, da tu ne more biti govora o kakem samomoru. Posestnik Zagar pa je pripovedoval, da se je ženska sama usmrtila. Sodna preiskava je dognala, da je ženska živel dalj časa pri Zagarju in imela s njim ljubavno razmerje. Zagar pa, jo je spodil brez plačila, nakar ga je ona tožila. Obdukcija je ugotovila, da je bila ženska najprej zadavljena in potem nabodena na vile, da se tako fingira samomor.

— **Zloraba inseratnega davka.** Mariborski davčni urad je postal unikum vseh davčnih oblasti. Obdavčeni je namreč "Tabor" zaradi notič o ljubljanskem velikem semnju, o vsesokolskem zletu in o pokrajinski razstavi.

— **Voznja s avtomobili in motornimi kolesi.** Mestni magistrat je danes objavil razglas, ki prepoveduje po mestu voziti s tovornimi avtomobili, ki imajo železna obroča na kolesih. Največja otežnost tovrnih avtomobilov ne sme presegati 4000 kilogramov. Po mestu se sme voziti le z brzino do 15 kilometrov na uro. V slučaju megle in po mostovih pa le s hitrostjo 6 km. Avtomobili in druga vozila, ki prihajajo čez most v mesto ali obratno, smejo voziti le čez glavni trg, po Tattenbachovi ulici, Sodni ulici in Aleksandrovi cesti. Po Gosposki ulici od Glavne trga do Gregoričeve ulice ter po vseh ozkih ulicah sploh avtomobil, motorna kolesa in vprežni vozovi ne smejo voziti.

Celje.

— **Jugoslovanska hranilnica in posojilnica v Celju,** ki je imela dosedaj svoje uradne prostore v hotelu "Balkan", se je preselila v Aleksandrovo ulico 4.

— **Umrla** je v javni bolnici celjski posestnica in trgovka v Gaberju v celjski okolici gospa Franja Šarlah, Bolehala je že dalj časa.

— **Sladkor** se je v Celju zopet podražil. Sladkor v kockah je dražji za 4 krome pri kilogramu in stane 84 kron, kristalni pa 72 kron.

— **Predsednikom društva "Zmernost"** je bil na zadnjem občnem zboru izvoljen zdravnik dr. Barthl.

— **Velika tombola v prid Jugoslovanski Matici** se bo v Celju vršila v nedeljo dne 1. oktobra. Vsa društva se na to opozarjajo in prosijo, da to upoštevajo, da ne pride Matica v kolizijo z njihovimi interesi.

— **Nogometna tekma** med športnim klubom Ptuj in celjskim Atletiki se vrši danes v nedeljo ob pol 6. uri na igrišču pri "Skalni kleti".

— **Vino in pivo** se je v Celju podražilo vsled novega obč. davka, ki znaša pri pivu 2 kroni liter pri vinu pa 3 krome. Gostilničari pa so posebno vino podražili kar za 4 krome, oni pa, ki so pivo prodajali doslej po 20 K liter, ga točijo sedaj po 24 kron. Vsi dve uvebde tega davka moramo torej konzumentu poleg davka prispevati še tudi obulub v nikdar polne gostilničarske mlihe. Če je to pravično ali ne, pa naj razsodijo merodajni faktorji.

Primorje.

— **Italijanski odvjetniki v Dalmaciji.** Kakor znano je odvjetniška zbornica v Splitu sklenila, naj se odvzame pravica zagovornosti italijanskim odvjetnikom, ki niso prisegli kralju, ozir. so optirali za Italijo. Odvjetniki so se pritožili na stol sedmorice v Zagrebu, ki pa je pritožbo zavrnil ter potrdil sklep splitske odvjetniške zbornice.

— **Fašisti nad italijansko vlado.** Glavni odbor fašistovske stranke in parlamentarni klub fašistov sta sprejela resolucijo, v kateri ugotavljata, da rapalski sporazum ogroža državne finance, da pomeni okrnjenje narodnega ozemlja, zato fašisti ugotavljajo, da se more pogodba ratificirati le v parlamentu in groze, da se bodo s silo uprili ratifikaciji, ki bi jo predlagala ali izvedla eksekutivna oblast z dekretom.

— **Promocija.** Na češki univerzi v Pragi je bil promoviran g. Fr. Jarc iz Doberdoba za doktorja prava.

— **Tri osebe so utonile v Iarici.** Pri Slapu so tekom 48 ur pri kopanju utonile tri osebe. Prvi je bil orožnik ondote postaje, drugi 12-letni Kuštrini iz Dol. Tribuše, tretji pa 21-letni Feliks Makuc.

— **Velika nesreča v Trzinu.** V ladjedelnici v Trzinu so čistili morje, pri tem je privlekla čistilna ladja iz morja granato, ki se je razpočila ter ubila delavca Jerosicha in Zartotinja, tri delavca pa močno ranila. Med ranjenici je Slovenec Makovič.

— **Cuden "profesor."** V Idriji je imenovan za provizornega profesorja v 9. razredu neki A. G., ki je dovršil samo 6 razredov realke.

Koroško.

— **Koroški deželni šolski svet** je 14. julia razpisal nekaj učiteljskih mest v stalno nameščenje. Slovensk. šolo seveda ni in popolnoma slovenski kralji stoji v rubriki: jezikovno mešan. Ponekod so vsak slovenski pouk kratkoma odpravili, drugod varajo svet s tkzv. utrakvističnimi šolami, ki so posušen pravica našega naroda do šolskega pouka v materskem jeziku. Nikjer drugod nima ni imel opraviti naš narod s tako satansko zlobnim in kajče zvinitim nasprotnikom kakor ravno na Koroškem. Tipičen zgled so te utrakvistične šole, ki naj bi omogočile slovenski deci pouk v materinščini in jo naučile tudi nemščine. Dejstvo pa je, da otroci že drugo šolsko leto ne slišijo nobene slovenske besede in da izhajajo iz teh šol najstrupenejši renegati. Sicer pa zdaj sploh ni mogoče namestiti na teh šolah učiteljev, ki bi bili zmogni poučevati v slovensščini in to iz enostavnega razloga, ker jih ni. Slovenske učitelje je vlada izgnala takoj po plebiscitu. — Fajništva lige narodov, ki naj ščitijo pravice narodnih manjšin pri nas, bi imela predvsem mnogo hvaležnega posla na Koroškem! Razpisana so mesta na sledeč, utrakvističnih šolah: v okraju Šmohor v Melvici, St. Pavlu in St. Petru na Zili in v Blečah; v okolici Celovca v Bilčovsu (1), ki je popolnoma slovenski, pri Sv. Martinu in Sv. Tomažu; Podklošter v beljaškem okraju niti utrakvistične šole nima več! Ima jo pa seveda slovenski Sv. Jakob v Rožu. V velikovškem okraju so razpisana mesta v sledečih slovenskih vaseh z utrakvističnimi šolami: Apače, Krčanje, Skočjan, St. Mihael pri Piberku, Sv. Primož pod Jomo, Gorenca in Mali Št. Vid.

— **Utonila sta** v Šentlariškem jezeru pri Beljaku natak P. Dovjak in ključavničar Goldberger.

Pokrajina.

— **Kočevje.** Ker zadnje tedne ne izide nobeden "Radikal" več, ki bi ne imel opravka z menoj, se moram tudi jaz, dasi ravno sem skrajno mrljuben, enkrat oglasti. Vsem tistim, ki me napadajo, povem v obraz, da mi nimate kaj očitati, še manj pa dokazati, temveč je to le politična gonja in strah pred blamažo prihodnjih volitev. Stvar pa ima še drugo ozadije in to je skrb, kdo bo delal s hranilnimi vlogami Mestne hranilnice kupčije. Ne mislim pri tem na posamezne osebe, temveč na gotovo korporacijo. Za enkrat se vam je nakana tudi posredila, upam pa, da vam bodočnost v kratkem prinese razočaranje. Run na hranilnico, ki ga je krivva vse druga klika, hočete podkrtikati celo meni, kar je skrajna zlobnost. Seveda je kakemu odvjetnikemu

koncipijentu ali velekapitalistu, postranska stvar. Tudi me nič ne vznemirja, če mi očitate nekvalificiranost. Če bi bil jaz 36 let študiral, kakor kak odvjetniški koncipijent, bi napravil gotovo vse izkušnje, ki spadajo do to stroko. Imam pa tudi primerno izobrazbo, ter sem gotovemu odvjetnikemu koncipijentu popravil marsikavo vlogo, če sem hotel, da jo ni sodišče zavrnilo. Dasi ravno je naveden konjski trgovec, sem kompetiral za službo v Mestni hranilnici in to le iz vzroka, ker sem pričakoval, da spoznam s tem marsikako podlo dušo. To se mi je tudi posrečilo in bom izvajal konsekvence. Pri tem se pripominjam, da me gospod okrajni glavar dr. Ogrin ni popolnoma nič protežiral in je tudi skrajna zlobnost, ker ga vsled tega napadate. Končno pa še nekaj o "Radikalu". Večje nesramnosti si sploh ne morem misliti kakor da izdaja slovenski konzorcij nemški časopis. Sram vas bodi! Tako domišljav, da misli s tem pridobiti nemške glasove, je edino le kak večni odvjetniški koncipijent. Čudno se mi tudi zdi, da lahko izhaja list, za katerega vsebino odgovarja urednik, ki mu že par tednov svetl večna luč. — Josip Šeško, trgovec s konji, Mahovnik št. 18.

Sokolstvo.

— **Prihod Čehov v Ljubljano.**

— Pod tem naslovom je priobčila 12. številka Zletskega Vestnika lep članek sestre Anuške Cigoleve, iz katerega posnemamo nekoliko važnejših misli. Najprej se spominja pisateljica, kako lepo so bili sprejeti Jugoslovani o priliki VII. vsesokolskega zleta v zlati Pragi, kako so jih povsod čakale in navdušeno pozdravljale številne deputacije, Sokoli, Sokolice in naraščaj ter ogromno občinstva, ki se ni utrudilo pozdravljati jih, dokler niso zasedli svojih stanovanj. S pravo bratsko odkritosrčnostjo in ljubeznivostjo so ne samo Sokoli, temveč tudi ostalo češko občinstvo dajali vsakemu Jugoslovanu prednost povsod — na telovadišču, v koncertnih dvoranah, na električni železnici itd. Celo naraščaj je vedel, kaj pomenja napis na jugoslovanski trobojnici »Ljubljana-Zagreb-Beograd«! Pisateljica nadaljuje: »Mnogokrat mi je ob tej priliki prišlo na misel, kako bomo sprejemali mi svoje severne brate in kako jih bomo pozdravili v svoji domovini. Čutila sem, da v tem oziru potrebujemo še mnogo šole, če nam je na tem, da zadostimo ugledu svojega Sokolstva in pokažemo tiste simpatije, ki smo jih dolžni bratskemu češkemu narodu kot ustanovitelji prelepe Sokolske ideje. — Dolžnost nas vseh, posebno pa vodnikov posameznih oddelkov je, da že danes opozorijo svoje članstvo in naraščaj, kako se mora vesti napram gostom in sprejemati Čeha, da jim vsaj deloma vrnemo to, kar so nam dali oni na vseh dosedanjih vsesokolskih zletih.« — Pisateljica ima prav; pritrilji bi vsak, kdor je bil kedaj v Pragi. Pripomniti bi samo, da to, kar ona piše, ne velja samo za Prago, temveč tudi za druga slovanska, posebno jugoslovanska mesta. Star slovanski pregovor pravi: »Gost v hišo, Bog v hišo!« Ne pozabimo, da pridejo k nam ne samo gostje, temveč obenem tudi naši ljubi bratje in sestre, storimo vse, vsak po svojih močeh, da jim bodo ostali ljubljanski Sokolski dnevi v tako lepem spominu, kakor so ostali nam nepozabni praški dnevi in dnevi po drugih slovanskih mestih. Naj ne, bo nikogar med našimi brati in sestrami iz drugih krajev, ki bi odšel iz Ljubljane z nezadovoljnostjo ali celo s kako trpko mislijo!

— **Vsem udeležencem zleta!**

V dnevih I. jugoslovanskega vsesokolskega zleta v Ljubljani bode prihitelo v Ljubljano od blizu in daleč veliko število Sokolstva in gostov. Poleg Sokolstva pridejo v Ljubljano tudi zastopniki drugih narodov, ki se udeležijo mednarodne tekme. Pri toliko množici ljudi je neobhodno potrebno, da vlada povsod red in disciplina, da se izogne vsakim neprimlikam. Da bode to mogoče vzdržati, prosimo vse udeležnike zleta že sedaj, da se drže strogo navodil sokolskih rediteljev, ki bodo imeli rdeč trak z napisom na levi roki. Njihovim navodilom se je brezpozojno pokoravati, četudi so med njimi mlajši člani. Razven tega opozarjamo na sledeče odredbe: Pri sprejemu gostov na kolodvoru se mora občinstvo tako postaviti, da ne bode oviran dohod in izhod s kolodvora. Na zletnem telovadišču je vsako prerivanje in beganje semtertja opustiti, vstop na telovadišče je pa najstrože zabranjen. Pri vstopih na tribune naj se drži občinstvo strogo navodil rediteljev, razven tega bodo izdane glede dohodov za posamezne tribune posebni predpisi, katerih se naj vsakdo drži. Kajenje na telovadišču je pod policijsko kaznijo najstrože prepovedano. Na tribunah mora biti mir in red. Pri gostilniških prostorih na slavnostni cesti telovadišča je najstrože prepovedano vsako kričanje in nedostojno obnašanje. Zletni znak mora članstvo vidno nositi. Sokoli v kroju ne smejo biti na ulici ali v gostilni in kavarni po 2. uri po polnoči. Reditelji imajo nalogo vsakega člana po tej uri iz javnih lokalov odstraniti. Med povorko je Sokolstvo najstrože prepovedano kajenje, občinstvo pa prosimo, da se drži strogo navodil rediteljev ter ne ovira povorke Sokolstva z letanjem po ulicah, koder se pomika povorka.

Prosimo, da se teh navodil držite vsakdo, kajti le tedaj je mogoče, da bodo minuli zletni dnevi dostojno in v redu. Sokolstvo se mora držati strogo navodil, ki bodo izdana v posebni brošuri. Društva, zlasti načelniki društev, morajo pred odhodom svoje članstvo poučiti o vseh podobnostih.

— **Zdravniška služba.** Dne 22. julija. Od 7. do 8. ure pregled stanovanj: Dr. Rus: 504 le pri Sv. Jakobu, na Grabnu, Vrtača, obrtna šola in realka. Od 8. do 9. ure pregled stanovanj: dr. Jamar: učiteljske, Ledine, Ob 12. uri pregled skupne hrane: dr. Rus: Narodni dom, Dunajska c. Od 10. do 20. ure služba na kolodvoru (peron): dr. Zalete, dr. Komotar, med. Vakselj, Strnad, Premam, Klepec. Od 17. do 18. ure: pregled skupne hrane: dr. Rus, Ob 18. uri akademija v Tivoli: dr. Rus, dr. Jamar in 2 medicina. Zvečer pri koncertu v Filharmoniji dr. Mrgele, v dramskem gledališču: dr. Omar Kralje, nočno službo vrše: dr. Avramović, Franciskanska ul., dr. Blumauer v rešilni postaji, dr. Rus, Gosposvetska c., dr. Jamar, Prešernova ulica. Auto je pripravljen pri rešilni postaji, Dne 23. julija, Ob 6. uri zjutraj na telovadišču: dr. Demšar, dr. Deffranceschi, dr. Dereani, dr. Gorčar in medicini: Trdna, Ciber, Porekar, Ikič, Čop in Kristan. En rešilni voz, Ob 8. uri zjutraj se zberejo vsi zdravniki in medicini v svrhu orijentacije. Ob 11. uri obhodi služba na kolodvoru: dr. Travner, dr. Zalete, dr. Mayer, med. Lutman. Služba v novi palači Kreditne banke: dr. Avramović, med. Vrbnjak. Služba na Liceju: dr. Tičar, dr. Grahor. Služba v šoli na Grabnu: dr. Gregorič, med. Gregorič; tu je postavljen tudi rešilni voz. Služba na magistratu: dr. Jamar, med. Pehani, Turk; i sanitetni voz je med obhodom na rešilni postaji Mestni dom telef. 209. Ob 12. uri pregled obeda: dr. Rus, Dunajska cesta poleg Kmetijske družbe. Ob 12. uri pregled obeda: dr. Jamar, Narodni dom, Ob 15. uri služba na telovadišču: dr. Šlajmer, dr. Rus, dr. Jamar, dr. Dereani, dr. Zupanc, dr. Gregorič, dr. Kihar, dr. Deffranceschi. Vsi medicini, vsi saniteti in rešilni voz. Na vseh postajah bo službovala tudi po ena sestra. Ob 19. večerja: služba: dr. Rus, dr. Jamar, Ob 19. v Tivoli rešilni voz z zdravnikom. v gledališču: dr. Gregor. Nočno službo vrši: dr. Avramović, Franciskanska ulica, dr. Rus, Gosposvetska cesta, dr. Jamar, Prešernova ulica. Auto pripravljen pri rešilni postaji, Mestni dom, telef. 209.

Gledališče in glasba.

— **Pevet pozor! Prihodnja pevška vaja** za vse ljubljanske zbornice, ki so priklisali svoje sodelovanje v skupnih pevskih nastopih ob priliki I. Jug. vsesokolskega zleta se vrši v ponedeljek, dne 24. t. m. v pevski dvorani Glasbene Matice, vhod iz Vegove ulice, in sicer za I. in II. tenor točno ob polosmih, za I. in II. base točno ob en četrt na devet zvečer. Ne zamudite! Koncertni odsek za I. Jug. vsesokolski zlet v Ljubljani.

Književnost in umetnost.

— **Josip Kosor: U »cate du dome«.** Drama v dva čina. Tisak i naklada St. Kugli, Zagreb 1922. Posvećeno dru Žiki Gjurjeviću, sveučilišnom profesor u Beogradu. Cijena K 50.— — Pisac raspaslanog slovanskog »Požara strasti, fantastične i vizijonarne »Nepobjedive lađe«, jake i bujne »Žene« zagrabio je ovom svojom najnovijom dramskom rasodijom snažno u kaos modernog i ratnog Pariza i to baš u moment, kad su nad uzrujanim, nervoznim i od gripe haranim velegradom stale gruvati njema

PETER KUSTRIN:

Dobrote zakonskega jarma.

(V album svoji dragi ženi.)

Mnogo, mnogo prezgodaj sem skočil v jarem sv. zakona, ko bi bil lahko že vsaj kakih deset let užival prostost in brezskrbnost samskega stanu. Namenjeno je bilo tako! Rad priznam, da nisem bil nikoli sovražnik ženskega spola in da imam v različnih albumih mnogo spominov na tiste čase, ko smo še pisali pisma o rožah in zvezdah in trubadurili pod balkoni ... In kako je bilo še vse do tle, ko sem se zaljubil v svojo sedanjo ženo, tega pač na noben način ne smem izdati. Vedno sem mislil, da se zlepa ne oženim. Ko se mi je pa oko ustavilo na nji, sem rekel: »Ta ali nobena, bo moja žena!« Kar naenkrat sem se smilil sam sebi: po gostilnah jem slabo hrano, srajce in nogavice imam raztrgane, ovratniki niso nikoli pošteno likani, pri suknji in hlačah manjka gumbov. Če bi imel ženko, tako prijetno igračko, bi bilo vse v redu.

Pa so mi rojile po glavi zopet druge misli. Kako bova živela? Ona nima nič, jaz tudi ne. Bo že šlo kako! Vrag me je zmotil, zmenila sva se, da se vzameva. Šla sva k čestitemu šenklaškemu korarju k spraševanju, pri katerem sva odgovarjala za nezadostno. Da bi nani kakšna moj jih prejšnjih ljubic ne delala komedij in škandalov, sva se dala oklicati enkrat za trikrat v nedeljo zjutraj, poročila sva se pa drugi dan v ponedeljek popoldne ob eni. Nobene podoknice, nobenega fihakarja, nobenega firbca! V cerkev smo šli vsak zase: žena po eni poti, jaz po drugi, pričeli po tretji. V zakristiji smo se sešli in kmalu nato so me — zapečatili. Že v tistem trenutku sem bil popolnoma trdno prepričan, da sem storil neumnost. Danes pa še milijonkrat bolj!

Naj povem kako je bilo dalje. Dobro se spominjam, da je bilo prvih štirinajst dni prav prijetno. V začetku tretjega tedna pa se mi zdi, da je postala moja ženička nekoliko oblastna. Spomnil sem se, da sem že večkrat čul praviti, kako Dolenjke — žena je namreč Dolenjka — rade v zakonu hlače nosijo! Primorejdanaj, moja bi jih bila tudi rada, kar sem pa hitro in temeljito preprečil. Začel sem krotiti. Prvi večer do 11. ure. Ozmerjala me je. Drugi večer do 12. Ozmerjala me je zopet. Tretji večer do štirih zjutraj. Sedaj me ni več zmerjala, le cmerila se je pod odejo. In nikoli več mi ni rekla žal besede, jaz pa krolal nisem več, če verjame te seveda! Opazil sem pa že kmalu, da je moja boljša polovica skregana z uro in mero. Bog varuj, da bi jo opravljal, saj bom naštel tudi vse njene dobre lastnosti.

Kosilo smo imeli takrat opoldne. Bilo je vedno ali prevroče ali premrzlo, preslano ali neslano. Veste

tudi, da je v zakonu mož vsega kriv: če se mleko zasiri, če je pečenka sežgana in tudi če na salati dobiš petrolej namesto olja. Nekoč me je prosila, naj ji iz drvarnice nanesem drv. Nerač, pa sem ji vendar ustregel. Pripravljala je za večerjo zrezek in ga pošteno zažgala. Seveda sem bil jaz kriv, ker sem nanosil preveč drv. Stanovanje sva imela jako slabo in ga imam tudi še danes. Vsaki teden hodim po štirikrat na stanovanjski urad moledovat za drugo, pa vse zaman. Da ne dobimo boljšega stanovanja, sem seveda tudi jaz kriv. Izmed dobrih lastnosti boljše polovice pa moram pohvalno omeniti eno. Strašno je varčevanje. Deset let že nosi en klobuk, ki je vsako leto drugačen in lepši. Višek varčnosti je pa dosegla s tem, da je skoro vsa naša kuhinjska posoda do danes še neobrabrana, ker jemo vsi po vrsti iz enega krožnika, z eno žlico, enimi vilicami. Prihranili si na ta način pomivanje.

Po enem letu je prinesla štorjka k nam punčko. Komedij je bilo takrat toliko, da sem iz doma ušel. Potem pa sem bil podnevi in ponoči obsojen na zibanje in cincljanje. Hudi časi so bili to! Hujši pa ne kot v letih nesrečne vojne! Kolikrat sem moral čakati na kruh in stati že ob štirih zjutraj pred mlekarjo v Florjanski ulici na mleko! Mati je seveda v perncah ležala in tarnala danes za glavobolom, jutri za vnetjem v ušesu, pojutrišnjem za prehlajenjem želodca! Sploh je ona stalna stranka vseh ljubljanskih zdravnikov specializistov. Dobro je edino to, da sem včlanjen kar v treh bolniških blagajnah, sicer bi zaradi ženinne hipohondrije ne zaslužil vsaki mesec niti za zdravniške honorarje. Hudo je, hudo! Ampak lansko leto je bilo najhujše! Ženičke, ki imajo stare močičke in dobro pazijo, kako se po svetu godi, so nanesle moji ženi na uho vest, da ji nisem zvest, da ljubim drugo dekle in hodim k nji v vas. In reva je zbolela skoro smrtnonevarno — na ljubosumnosti. Dasi ravno na teh vestih ni bilo niti ptičice resnice, je žena vsak večer, ko sem spal, šla preiskusi moj obleko, če morda ne diši po kakem tujem parfemu, pregledala je moj vizitije, da bi ujela kako pisemce. Vse zastonj! Nje ljubosumnost je podkrepil drug slučaj. Nekoč smo štirje gadjie krolali v privatnem stanovanju. Pri slovesu mi je lastnik izročil velik ključ, s katerim naj odprem — da mu ne bo treba hoditi doli — vežna vrata in mu drugo jutro ga vrnem. Kaj si morete misliti hujšega kot to, da je žena, preiskovaje moje žepe, našla ogromen ključ! Vzela ga je in je v spremstvu svoje sestre, ki daleč naokoli slovi kot neoporečno in svojim neštetim fantom zvesto dekle, hodila pokušat, katera izmed sumljivih vrat odpre ta ključ. Kako sem se jim od srca smejal! To jo je še bolj jezilo. Prenesla je svojo posteljo v drugo sobo in se ločila z

menoj tudi od mize. Svojo bol je šla potožiti odvetniku in se je natančno informirala o postopanju pri ločitvi zakona. — Prodala je otroški voziček v nadi, da nas štorjka več ne obišče. Glej ga šmenta, kot bi jo hotel Bog kaznovati, je štorjka naenkrat začela oglašati svoj prihod. In baš to, pa tudi drugi pametni ljudje — so ozdravili ženo od ljubosumnosti. Prepričala se je, da se v najin idealno srečni zakon po nepotrebnem vtičajo zlobni jeziki in ko je neko noč štorjka prinesla v hišo kodrolasega fantka s plavimi očki, je bilo zopet vse dobro. Prej sem bil ničvrednej in sto in sto psov sem moral dan za dnem prenesti, vse po nedolžnem. Nato se je vse izpremenilo. Rada me ima sedaj in čeprav se rada krega (katera Dolenjka je drugačna?) sem uverjen, da se bo ob moji smrti topila v solzah ter gotovo poslala v časopise parte s približno temle začetkom:

»V svojem in imenu svojih otrok javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom nedopovedljivo žalostno vest, da nas je danes naš nepozabni, preblagi in premili, nenadomestljivi zlati možek in papaček mnogo mnogo prezgodaj zapustil.« — In še tisti dan bo povedala svojim prijateljicam, da sem bil dober, priden, zvest, da ji nisem nikdar storil žalega in da se nisva prav nikoli skregala.

Po viharjih vedno solnce sije. Tako je tudi v mojem zakonu. Vi-harji so prenehali, gromenje je utihnilo, manjka samo denarja in v resnici me boli, ko devet mesecev star sinček dan za dnem ponavlja svoje prve izgovorne besede: »Ata, tata, puf, puf!« Že otrok ve, da smo uradniki tako sijajno plačani, da nam je dolg v življenju zvest tovariš. Ministri nečijo drugače!

Ti, prijatelj, ki se ženiš in bi rad čimprej skočil v jarem sv. zakona, pa dobro poslušaj moj svet: Ne ženi se, počakaj toliko časa, da jaz umrem, saj ne bom dolgo več. Vzemij potem mojo ženo za ženo, imel boš raj že na tem svetu. Zvesta Ti bo vsaj, česar o drugi zatrdno trditi ne boš mogel! Pika.

Drobiž.

* Čudna zgodba neke ladje. Neke britanske ladje, ki je krožila te dni po egiptovskih vodah, je doživela čudno zgodbo. Ladja se je namreč v toliko potopila, da je plavala tik pod vodno površino. Ko so jo hoteli dvigniti, je na zadnjem delu popolnoma odpovedala svojo funkcijo. Po dveh tednih trudu se je mornarjem posrečilo, spraviti ladjo zopet na površino. In kaj je bilo? En ogromni krokodil se je vsedel na spodnji konec ladje in se lepo vozil z njo ves čas, dokler je plula pod vodo. Ko pa se je ladja prikazala na površino, je skočil krokodil nazaj v vodo.

* Zgorela na grmadi. V neki češki vasi je zbolela kmetica Toma na verski bližnosti. V tej zmedenosti se je vedno bolj spominjala na smrt in pripovedovala je, da Bog zahteva njeno življenje, da bo mučenica, ki bo radi Boga morala zapustiti svojo rodbino. Nekega dne je zginila od doma. Šla je v gozd in nabrala tam mnogo listja in suhljadi ter znosila vse to okrog

krži, ki je stal ob cesti, daleč od vasi. Suhljadi je polila s petrolejem. Nato je zlezla vrh kupa, privezala se z vrvo v krži in užgala kup dračja, na katerem je stala. Ko so prihiteli ljudje, je bil spodnji del telesa blazne ženske že obžgan do kosti.

* Kako podpirajo židje boljševsko vlado. Londonski list »The Nation« poroča, da so ameriški židovski bankirji nakazali svojim sovnikom na Ruskem 14 milijonov dolarjev. Poleg tega so nakazali židovski vladi v Moskvi 600.000 dolarjev. Ker je 14 milijonov dolarjev več kakor 14 milijonov sovjetskih rubljev, so prišli boljševski židje v Genovo s polnimi žepi. Ostanek je bil izročen boljševski propagandi v srednji Evropi, kar je tudi v interesu ameriških židov. V Berlinu bodo izdajali boljševski nov list »Svitanje«, iz česar sklepajo nekateri nemški listi, da stoji Nemčija na predvečer židovskega boljševstva.

* Iz zgodovine današnjih koles. Za prvi bicikel je smatral izum badenskega gozdarja Karla Draisaja, v katerem ima svoj početek tudi današnja rabilna »dresina«. Draisajev bicikel je bil sestavljen iz dveh enakih visokih koles, ki sta stali drugo za drugim in ki sta bili zvezani z železnimi palicami, na katerih je sedel kolesar in se pogajal naprej z nogami bičjo ob tla. — Drase je prevozil na tem svojem biciklu 8 km v eni uri. Draisajev bicikel je izpopolnil angleški kolar M. Johnson, in je običajno izum nazivalo konja gzdalino (»dandy horse«). Ali tudi Johnsonov izum se ni obdržal v splošni porabi. Šele l. 1868. je francoski tvojničar Michaux prejšnja izuma izpopolnil in tako ustvaril bicikel, kakršni je danes v rabi.

* Nenavadne kopeli. Neronova žena se je kopala v osliščem mleku. Žena francoskega kralja Karla VI. se je pa zadovoljila s kravjim mlekom, katerega je potrebovala vsak dan deset veder. Neko dekle v Durnysku je bilo nedavno obsojeno zaradi zlorabe živil. Kopala se je v mleku, preden ga

je raznašala svojim naročnikom. V jaječih kopelih se je kopala milijonarka Lavova v Detroitu. Sara Bernhardova se je kopala v čajevi kopeli; včasih tudi v šampanjcu. Ellen Terryova, angleška igralka se je kopala v jagodah. Lepa Cavallerjeva v mleku, v katerem so se kuhale jagode ali maline. Kraljica Marija Antonieta se je kopala v kopeli, v kateri so se kuhale sama močno dišča zelišča. Španska kraljica Izabela se je pa kopala baže v gnojnicah.

* Zalostna smrt žepnega tatu. Nek gospod je v vlaku, ki vozi iz Bakra v Zagreb, vsled vročine sčel svoj suknjič in ga obesil na klin. Iz žepa pa je kukala debla listnca. To je opazil neki uzmovlj in ko je vlak zavezil v tunel, je tat bliskovno snel suknjič, ga vrget skozi okno, nato pa še sam skočil iz vlaka. Toda pri skoku je tako močno priletel ob tunnelski zid, da je obložen na mestu mrtev. Suknjio in listnico so našli v bližini trupla in oboje izročili lastniku.

* Denar iz aluminijuma. Francoske banke izdajajo že več mesecev novi denarni drobiž po dva, enega in pol franka. Ta denar je kovan iz zmesi bronze in aluminijuma. Doslej je izdano tega drobiža za 82.310.000 frankov.

* Poskusen samomor. V Beogradu je imel čevljar Ilija Nikolič precej strupeno taščo, pred katero je moral mnogo prepeti. In če tudi je bil revež gluhonem, vendar so mu pričeli neprestani družinski prepri tako presedati, da se je domislil na samomor in sicer si je poizkusil končati življenje na precej originalen način. Najprej se je pošteno napil, nato pa se je začel suvati s čevljarškim nožem. Našli so ga v mlaki krvi in ga prepeljali v bolnico. Policiji je odkrito priznal, da si je hotel vzeti življenje edino radi jezične tašče.

Enkratna objava 1½ din. Priporočajo se sledeče tvrdke:

ŠPEDIČIJE:
Orient, d. d. Ljubljana, Sodna ul. 3, tel. 463.

Balkan, d. d. Ljubljana, Dunajska c. VELETRGOVINA VINA:
Restavracija »Zlatorog«, Ljubljana, Gosposka ulica.

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Kunc Franc, Ljubljana, Wolfova ul. 6. Prvi domači zavod za povečanje slik.

KNJIGARNA:
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marjin trg 8.

MANUFAKTURE:
F. Ostrelj, Ljubljana, Vegova ulica št. 12. V bližini državne realke.
I. C. Mayer, Ljubljana.
Franc Brumat, Ljubljana, Mestni trg 25/1.

TRGOVINA BOMBAŽA: SUKANCA LTD.:
Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg 12.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE:
J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg.

PAPIRNA TRGOVINA:
I. Gajšek, Ljubljana, Sv. Petra c.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE:
I. Tomšič, oblasno konc. elektro-tehnik, Ljubljana, Kodeljevo, bar 7.

SLAŠČIČARNA:
Kalaš, Ljubljana, Židovska ul.

STAVBENO PODJETJE:
Dr. ing. M. Kasal, Ljubljana.
Ivan Vižintin, Ljubljana, Vodmatški trg 7.
Ivan Slokan, Ljubljana, Študentovska ulica 7.

KAVARNE:
»Central«, Ljubljana, poleg jubilejnega mosta, Stefan Mikolič.
JADRAN, Breg, vsak dan koncert.

TRGOVINA Z ZLATNINO IN SREBRNINO:
Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20.

KAMNOLOM IN OPEK. STPOL:
Kleemanns ver. Fabriken, Ober-türkheim und Faurndau.

IZDELOVANJE IN POPRAVLJANJE ROČNIH HARMONIK:
F. Vodišek, Ljubljana VII., 156.

PARNA PEKARNA:
Jakob Kaučič, Ljubljana, Gradišče.

GRADBENO PODJETJE IN TEHNIŠKO PISARNO
sta otvorila ing. Alojz Hrovat in ing. Albin Černe, avtorizirana civilna inženjerja v Ljubljani, Krekov trg št. 10, I. nadst.

Produktivna zadruga pleskarjev, sobo in črkoslikarjev, reg. z. o. z., Ljubljana, Gosposka ul. 4.

MALI OGLASI

PRODAJA:

MIZARSKO ORODJE za 4 pomočnike, še prav malo rabljeno, po jako ugodni ceni. Istotam tudi skoraj nov gramofon. Poizve se pri delovodji Pajntariju, tu, Rimska cesta 16. 152

RADI SELITVE vila na deželi tik kolodvoru s krasnim cvetličnim, sadnim in zelenjadnim vrtom. Zamenja se tudi z malo hišo v Ljubljani. Vprašate se pri dr. Raznožniku, Vel. Lašče. 132

GRASČINA z dvema balkonoma, 19 sobami, krasna lega, v bližini železniške postaje, z zraven spadajočim gozdom, travniki, senožeti, polja, gošpodarskimi poslopiji. Izredna nakupna priložnost. Cena 260.000 Din. 108

Gostilniška posoja, nova velika hiša s trgovino z mešanim blagom, gostilniški vrt, v bližini mesta. Napredaj zaradi bolezni. Cena 300.000 Din. 104

Posedstvo pri Dravogradu, 8 jehov, hiša. Cena 150.000 kron. 1075

Vile s posestvom v bližini Maribora. Cene: 480.000 kron, 900.000 kron in dva milijona kron. 1075

Trgovske hiše, stanovanjske hiše, male hiše za eno stranko v Mariboru, Celju, Grazu.

Še se kompanija za do-brodočo specializirano in delikatesno trgovino. Črni vinogradi v Jugoslaviji in Nemški Avstriji.

Hiša se v našem kavarnu. Zamenja se trgovina itd. Pojasnila za zgoraj navedeno daje: Realiteta pi-sarna »RAPID«, Maribor, Gosposka ulica 28. 153

ŠIVALNI STROJ za čevljarje. Poizve se pri Filip Kristančič, Predosije pri Kranju. 154

HIŠA z dvema vrtoma pri St. Vidu. Poizve se pri Ivan Malenšek, Sp. Šiška št. 12v, Kmetijska ulica. 108

CEV za škropljenje vrta. Cena nizka. Poizve se Kolodvorska ul. 35. Turkovič. 114

12 STAVBENIH PARCEL v velikosti po 300-500 m² v Zg. Šiški. Dopisi pod šifro »K 120-« na anončno družbo Aloma Comp., Ljubljana, Kongresni trg 3. 99

POSESTVO, 14 oravov obsegajoče, z gostilno, trgovino, mesarjijo in mostno vago, celim inventarjem 600.000.— Din. 108

VINOTOČ z 5 oravov krasnega zemljišča, 2 hiši in gospodarskim poslopijem, 300.000.— Din. 104

GRAJŠČINICA z 21 oravov zemljišča in lepim inventarjem 800.000.— Din. 104

INDUSTRIJSKO POSLOPIJE v sredini Maribora, velikanse stavbe in prostor 500.000.— Din. 104

VILA, takoj prosto stanovanje, posestva, hiše, gostilno, dobro ločeno — pisarna Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 104

UGODEN NAKUP. Proda se 50 delnic Trg. delniške družbe. Poizve se pri F. Pfeiffer, Ljudska posojilnica. 1075

KUPI: OPRAVA za spalno in jedilno sobo, dobro ohranjena, skoro nova, se kupi. Reflektira se samo na prvovrstno najfinišno izdelavo in les. Ponudbe pod šifro: »Oprava 50« na upravništvu tega lista. 123

MLIN NA STALNI VODI se kupi, ali vzame v najem; tudi proti merici. Spričevala na razpolago. Andrej Canikar, mlinar, Vrhnika št. 257. 150

SLUŽBE: VAJENCA za pleskarstvo obri proti takojšnji plači sprejme Tone Malgaj, tu, Kolodvorska ul. 6. 151

USNJARSKI POMOČNIK za izdelovanje usnja (Zurichter) se sprejme takoj. — Proda se dobro ohranjeno divgalno (Kranich) ter železno močna stiskalnica za tekstilno blago. Ponudbe na Avgust Terpine mlajši, Kamnik. 149

SODARSKI POMOČNIK se sprejme v trajno delo. Stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Ignac Oblak, sodarski mojster, Vrhnika, Nova cesta 3. 148

DVA UČENCA za kovaško obrt iščem za takoj. Drugo po dogovoru. Zglasiti se pri Matevžu Krivina, kovač, Vrhnika-Mirke 2. 147

PODJETEN TRGOVEC, 32 let star, zelo dober prodajalec in spreten detalist, izurjen v trgovini z mešanim, galanterijskim in konfekcijskim blagom z 16 letno prakso, več slovenskega, hrvaškega, češkega, nemškega in italijanskega jezika, ki je že več let vodil samostojno trgovino, išče primerne službe, najraje kot voditelj trgovine ali podružnice na deželi. Prevzame tudi kako drugo podjetje na račun. Ponudbe pod »Ugoden promet« na upravo »Jugoslavije«, Maribor. 146

SOLICITATOR oz. konceptent želi premeniti mesto. Ceni, ponudbe pod »Solicitator« na upravo lista. 145

SPREJMEM takoj več zanesljivih slikarskih in plekarskih pomočnikov proti dobri plači. Stojan Holobar, slikar, Celje, Kralja Petra cesta 10. 141

DVA KORESPONDENTA s trgovsko ali bančno prakso, popolnoma zmožna angleščine, slovenščine in nemščine išče za takojšnji nastop rudniško podjetje v Sloveniji. Ponudbe z navedbo zahtevkov pod »Rudnik« na upravo lista. 137

MAGISTRA in starejšega asistenta išče lekarna Posavec, Celje. Nastop po dogovoru. 136

STROJNI MIZAR, pošten, zanesljiv, samostojen, se sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe je poslati na upravo pod »mizar«. 135

KONTORISTINJA, samostojna slovenska in nemška korespondentinja, izurjena strojelepisna in stenografinja se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji za tovarniško podjetje v Ljubljani. Prednost imajo absolutne slovj. trgov. šole. Ponudbe pod »Samostojna pisarniška moč 200« na upravništvu tega lista. 124

KORESPONDENT, izvežban, zanesljiva ter samostojna moč, spreten strojelepisec in stenograf, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme pri večjem tovarniškem podjetju v Ljubljani. Istotam se sprejme tudi pisarniški praktikant. Ponudbe pod »Korespondenca 350« na upravništvu tega lista. 125

TRAFIKE pozor! Preskrbite se hitro z lepimi novimi razglednicami ljubljanskih trgov, umetno izdelane in po nizki ceni. — 100 kom. K 120-«, 400 kom. K 440-«. Dobijo se v pisarni Zvezne tiskarne, Ljubljana, Wolfova ul. 1. 506

RAZNO: POZOR! Zavarujte poljske pridelke proti toči, gozdove proti požarom. Zvišajte zavarovalnino proti požaru in neogodam. Sklenite življenjska zavarovanja z enkratnim plačilom. Pojasnila in naročnice prevzame »Jadranska zavarovalna družba«. Glavni zastop v Celju, Lava št. 22. 830

ŽEPNE URE, precizije, iz stenske, popravlja naj-solidejše tvrdka F. Čuden v Prešernovi ulici 1. 506

Parketne deščice iz slavonskega hrasta, strešno lepenko, lesni cement dobavljam v vsaki množini najceneje. I. Jugoslovanska tvornica Bakula JOS. R. PUH LJUBLJANA Gradska ul. 22 - Telef. 513

40 letni gostilničar

krepeke postavbe, jako miren človek, sedaj brez obrti, z malim premoženjem, se želi poročiti s 35 do 40 let staro gostilničarko v kateremkoli kraju Slovenije. Cenjene ponudbe s sliko pod »št. 49« na podružnico »Jugoslavije« v Ptaju.

AUTO

Bencin. — Pneumatika. Olje. — Vsa popravila. — Mast. — In vožnje. — Le prvovrstno blago in delo po solid. cenah nudi

Jugo-Auto d. o. o. z. v Ljubljani.

Trafike pozor!

Preskrbite se hitro z lepimi novimi razglednicami ljubljanskih trgov, umetno izdelane in po nizki ceni. — 100 kom. K 120-«, 400 kom. K 440-«. Dobijo se v pisarni Zvezne tiskarne, Ljubljana, Wolfova ul. 1.

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta, strešno lepenko, lesni cement dobavljam v vsaki množini najceneje.

I. Jugoslovanska tvornica Bakula JOS. R. PUH LJUBLJANA Gradska ul. 22 - Telef. 513

2 vajenca

sprejme za ključavnico čarsko obrt

Franjo Furlan Ljubljana, Poljanska c. 27.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukič & drug Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Jugo-Auto d. o. o. z. v Ljubljani.

TRAFIKE pozor!

Preskrbite se hitro z lepimi novimi razglednicami ljubljanskih trgov, umetno izdelane in po nizki ceni. — 100 kom. K 120-«, 400 kom. K 440-«. Dobijo se v pisarni Zvezne tiskarne, Ljubljana, Wolfova ul. 1.

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta, strešno lepenko, lesni cement dobavljam v vsaki množini najceneje.

I. Jugoslovanska tvornica Bakula JOS. R. PUH LJUBLJANA Gradska ul. 22 - Telef. 513

ŽEPNE URE, precizije, iz stenske, popravlja naj-solidejše tvrdka F. Čuden v Prešernovi ulici 1.

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta, strešno lepenko, lesni cement dobavljam v vsaki množini najceneje.

I. Jugoslovanska tvornica Bakula JOS. R. PUH LJUBLJANA Gradska ul. 22 - Telef. 513

2 vajenca

sprejme za ključavnico čarsko obrt

Franjo Furlan Ljubljana, Poljanska c. 27.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukič & drug Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Jugo-Auto d. o. o. z. v Ljubljani.

TRAFIKE pozor!

Preskrbite se hitro z lepimi novimi razglednicami ljubljanskih trgov, umetno izdelane in po nizki ceni. — 100 kom. K 120-«, 400 kom. K 440-«. Dobijo se v pisarni Zvezne tiskarne, Ljubljana, Wolfova ul. 1.

Parketne deščice

E. GABORIAU:
Zločin v Orcivalu.
(Dalje.)

»Sprejmite moj poklon, gospod mirovni sodnik! Mojster ste, da bi se merili z mojim učiteljem, velikim Tabaretom.«
Detektiv je bil vidno vznemirjen. Umetniška žilica se je drnila v njem; čutil je, da ima pred seboj »krasen« zločin, enega tistih, ki potrojuje naklado »Kriminalnega vestnika«. Res mu je še uhajala nekatera podrobnost in prvi konček niti je bil še daleč od dosega — toda glavne, sirove črte zločinstva so se risale čedalje jasneje pred njegovimi očmi. Nehote je izvilkel bonbonijero, ozrl se na vzljubljeni portret in pomislil:
»Takšna je tedaj zadeva, ki se zdi gospodu Dominiju, ne- navadno prozorna in jasna! Nu, midva s tem pretkanim stri- cem že pomoreva resnici do zmagale!«
Dasi pa je odkrito občudoval očeta Plantata, je vendar že- lel pokazati, da tudi on nekaj ve!ja.
»Gospod sodnik,« je dejal, »dočim ste vi izpraševali tega lopova, sem se jaz ogledal po sobi; našel sem tale košček pa- pirja.«
»Pokažite!«
»Menda je ovoj, v katerem je dospelo pismo gospodične Laurence. Veste li, kje prebiva teta, h kateri je šla na počit- nice?«
»Če se ne motim v Fontainebleau.«
»Nu, pečat na ovoju je pariški: urad v ulici Saint-Lazare. To sicer še ni dokaz, a vendar — — —«
»Brez pomena gotovo ni.«
»Se nekaj. Dovolil sem si prečitati pismo gospodične Lau- rence, ki je ostalo na mizi.«
Oče Plantat je nehote zgrbančil obrvi.
»Da,« je pokimal gospod Lecoq, »moje ravnanje res ni rahločutno, toda namen posvečujem sredstva! Nu, gospod, tudi vi ste čitali pismo; ali ste ga dobro premislili? Ste li pazili na pisavo, na posamezne besede, na zvezo stavkov med seboj?«
»Aha!« je vzklisknil preiskovalni sodnik, »nisem se motil: misel, ki je prešinila mene, se oglašja tudi pri vas!«
V radosti svojega upanja je prijel policista za roke, sti- skaje jih kakor staremu prijatelju.
Preden sta ulegla nadaljevati pomenek, so se začeli s stopnic koraki. Na pragu se je pojavil doktor Gendron.
»Courtoisu je odleglo,« je dejal. »Vsak hip mora zaspati. Nič hudega ne bo.«
»Potemtakem smo tu opravili,« je povzel mirovni sodnik. »Pojdimo k meni. Gospod Lecoq mora biti polmrtev od gladi.«
To rekoč je naglo odvedel povabljenca s seboj.
Detektiv je odhajaje zmeknil ovoj in pismo uboge Lau- rence ter neopazno spravil oboje v žep.

X

Hiša mirovnega sodnika je majhna in tesna, prava hiša modrijana.
Vse stanovanje obsega tri velike izbe v pritličju, štiri sobe v prvem nadstropju in dveje čumnat za služinčad.
Povsod se razodeva neiskrnost moža, ki sameva daleč od svetkega hrupa in je že davno nehal paziti na lice obdajajočih ga stvari. Pohištvo je bilo nekdanj prav lepo, a sčasoma se je obrabilo, ne da bi ga kdo prenovil ali nadomestil. Ure so za- stale, prevleka naslanjačev pušča žlmo na vseh koncih in kra- jih in solnce je izbelilo široke lise v barvastih zavesah.
Edina knjižnica kaže, da jo negujejo dan za dnem. Na ši- rokih hrastovih policah se vrste zvezki v zlahitnih usnjatih vezbah z zlatimi napisi; po mali mizi tik ob kamninu so razlo- žene najljubše knjige očeta Plantata, tihе prijateljice njegovega samotarstva.

Ogromni rastlinjak je edino razkošje tega doma; preisko- valni sodnik ga je opremil z vsemi izpopolnitvami najnove- šega časa.
Tu seje spomladi svoje petunije v zaboje, napolnjene s pre- sejano prstjo. Tu klijajo in uspevajo tuje rastline, s katerimi je Laurence tako rada polnila svoje košarice. Tu cvete vresje v sto trideset petih vrstah...
Razen očeta Plantata biva v njegovem domu še dvoje poslov: vdova Petitova, ki mu kuha in gospodinji, ter Louis, njegov vrtnar.
A tudi ta dva ne delata hiše veselejše, ne polnita je z od- mevi brezskrbnih besedi; zakaj oče Plantat, ki sam ne govori, ne sliši rad, da bi govorili drugi. Molk je pri njem takorekoč predpisan.
Eh, gospe Petitovi je bilo težko, zlasti v začetku. Ubožica je bila klepetava da nikoli tega.
Pač dvajsetkrat je hotela odpovedati službo, a vedno jo je zadržala misel na lepe dohodke, ki so bili vsaj do treh četrtin poštenj in zakoniti.
Nato se je pomalem navadila krotiti upornost svojega je- zika ter se sprijaznila s samostanskim molčanjem v sodnikovi hiši.
A vrag zato ni prikrasjan. Za križ, ki ga prenaša doma, se maščuje Petitovka zunaj, s tem, da ždi vsak trenutek pri drugi sosedji in tam popravlja zamudo. Govorica, da je njen jezik iz- med najstrupenejših v Orcivalu, ni čisto neosnovana. Ako smemo verjeti sovražnikom, bi prejedel skalne gore.
Lehko si tedaj mislimo nejevoljo gospe Petitove na usodni dan umora Trémorelske gospe.
Ob enajstih, ko je obletela trg za prvimi sporočili, je jela pripravljati kosilo; toda gospodar se ni pokazal.
Hotela je poslati Louisa ponj, toda Louis, ki je sam bolj zamišljen in malobeseden, ji je nasvetoval naj gre sama.
V nameček so oblegale hišo sosedje, čakaje novic iz prvega vira; nesrečna Petitovka jim ni imela s čim postreči.
Ko je okrog pete ure docela obupala nad kosilom, je jela pripravljati večerjo.
Prazen trud! Ura v orcivalskem zvoniku je odbila osem; gospoda sodnika ni bilo od nikoder.
Ob devetih je bila gospodinja vsa iz sebe; da bi si ohla- dila gnev, je ujedala molččnega Louisa, ki je sedel za veliko kuhinjsko mizo, krepčaje se z velikim krožnikom juhe.
»Nekdo zvonil!« jo je prekinil Louis.
»Vendar že!« je vzklisknila vdova. »Gotovo je prišel go- spod.«
Toda bil je le majhen fantiček, ki ga je poslal mirovni so- dnik s sporočilom, da privede dva gosta, ki bosta pri njem ve- čerjala in spala.
Toliko da gospodinja ni padla vznak.
Prvič po petih letih se je spomnil oče Plantat, da je povabil druge ljudi na večerjo! Za tem vabilom so se morale skrivati čudne stvari!
Toda jeza gospe Petitove ni bila manjša od njene rado- vednosti.
»Naročati večerjo ob tako pozni uri!« je godrnjala. »Pro- sim vas, ali je to ravnanje pametnega človeka?«
»Mudi se,« je suho opomnil Louis.
»Nu prav, genite se, če se mudi! Zakoljite tri piščance, pogledite v rastlinjak, ali dobite kaj zrelega grozdja in sezite mi na polico po vkuhanu sadju! Tudi vina je treba prinesiti iz kleti!...«
Priprave so se jedva začele, ko je pozvonilo iznova.
Topot je bil Baptist, sluga orcivalskega župana. Z neje- voljnim obrazom je izročil vdovi kovčeg gospoda Lecoqa.
»Evo,« je dejal. »Pošlje ga individij, ki hodi z vašim go- spodom.«

»Kakšen individij?«
Baptista je roka še bolela od Lecoqovega prijema in nje- gova jeza nanj je bila neizmerna.
»Kaj vem, kakšen!« je odgovoril. »Slišal sem, da je volun- ki so ga poslali iz Pariza radi valfeuilluske istorije. Dosti pridja ga vsekako ni. Sirovina je, brez manire... in kako je oble- čen!...«
»Menda je z gospodom še nekdo drugi?«
»Da, doktor Gendron.«
Petitovka je pekla nestrpnost, da bi izvedela od Baptista kaj novic. Še težje pa je čakal sluga, da bi se vrnil domov in spet nastavljal ušesa. Odšel je, ne da bi ji kaj povedal.
Minila je dobršna ura; gospa Petitova je baš izjavila Loui- su, da zmee vso večerjo skozi okno, ko se je pojavil mirovni sodnik s svojima gostoma.
Odkar so ostavili županovo hišo, niso izpregovorili med seboj niti besedice. Po razburjenih nocojšnjega večera se je Gospa Petitova je zamaš streljala z očmi po obličjih svo- vsem trem hotelo oddiha in molččnega premišljevanja.
Jega gospodarja in njegovih povablencev. Ugotovila je le, da se zdi »volun« na prvi pogled dobričina, če ne kar malce ne- umen.
Večerja je bila seveda manj redkobesedna nego pot proti domu; toda gospodje so se vestno ogibali kakršnekoli opazke o znamenitih dogodkih, baš kakor bi bili zgovorjeni med seboj.
Louis, z belim servetom pod pazduho, je švigal za hrbiti gostov semtertja, razrezaval piščance in nalival vino. Gospa Petitova, ki je nosila na mizo, se je obračala po trikrat namestu enkrat, nastavljaše uho in puščaje pri vsaki ugodni priliki vrata odprta.
Večerja se je bližala koncu in očeta Plantata je jela moriti prisiljenost, ki jo nalaga človeku navzočnost služinčadi. Zato je poklical gospodinjo.
»Kavo nam podaste v knjižnici,« je velel. »Nato lahko gre- ste spat. Isto velja o Louisu.«
»A gospoda vendar ne vesta kod v svoji sobi,« se je uprla Petitovka, čuteč, kako se rušijo spricho sodnikovega povelja vsi njeni volunski naklepi. »In razen tega utegneta gospoda kaj potrebovati!«
»Sobi jima pokažem jaz,« je suho odvrnil mirovni sodnik. »In če bi česa manjkalo, me bosta vedela kje iskati.«
Preselili so se v knjižnico.
Tam je prinesel oče Plantat škatlo smodk in jo ponudil go- stoma, rekoč:
»Zdravo bo zapuštiti, preden pojdemo spat.«
Gospod Lecoq je skrbno obrezal najsvetlejšo in najvabli- vejšo smodko; ko jo je zapalil, je dejal:
Vidva, gospod, bosta lahko počivala, meni pa je nocoj usojena budna noč. In ne samo to: preden se spravim k pisa- nju, moram prositi gospoda mirovnega sodnika nekaterih po- datkov.«
Oče Plantat je nagnil glavo v znak soglasja.
»Napravititi je treba bilanco,« je povzel detektiv, »in zložiti naša opazovanja vsa na en kup. Položaj je opasen in čas hiti. Od naše spretnosti zavisí usoda nedolžnih ljudi, ki jih obre- menjuje tako težka sumnja, da ne vem, je li kje porota, ki si ne bi dala izvabiti pogubonosnega »da«. Midva, gospod mirovni sodnik, imava sicer svojo smernico, toda gospod Dominij ima tudi svojo, in priznati je treba, da sloni njegova na prijemljivih dejstvih, dočim se opira najina samo na zelo oporečne domneve.«
»To se ne ujema, gospod Lecoq,« je rekel mirovni sodnik. »Pri naju dveh ne gre pač samo za gole domneve!«
(Dalje prih.)

Največji davki,
katere plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, izgubite denar in imate poleg tega večkrat še stisko. Poskusite enkrat z listovanim katalogom tvorca H. Suttner (imetnik Henri Maire) v Ljubljani, Mestni trg 8. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, spe- cijalne znanke »Jiko« iz lasne tvornice v Švic, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapustne ure, svetilne in stenske ure, veržice, pršane, zapustnice, uhane, na- mizno orodje, kristne in birmanske darila in vso drugo zlatino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škerje, nože, britve, laserštržne in birmanske stroje, stekloreže, doze za tobak, svečnice in smodke, natičaje in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrditi!

H. Suttner (imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 8.

Ekonomsko udruženje D. D. v Srobranu
razplačuje tem potom natečaj na izpraznjeno mesto
upravitelja
kateri bi mogel vsa ekonomska dela samostojno vršiti, naročito, da blagovno oddeljenje tega zavoda v večem obsegu vodi ter da je v stanju ekonomske produkte plasirati in vse v ekonomsko stroko spadajoče stvari nabavljati. Zastava se zraven znanja srpskega še znaajo dvoji strani jezikov, isti mora biti veš v se- stavljanju bilance.
Plača in delež pri čistem dobičku po sposobnosti pogodbi.
Prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti, kakor po- trebno o dosežanju službovanja je poslati na
UPRAVU EKONOMSKOG UDRUŽENJA D. D. V SROBRANU
do št. avgusta t. l.

**Razšir-
jenje
vratu**

je bolezen vratne rože, katere se mora zdraviti pravo- časno, drugače strupeno delovanje tega važnega organa vedno bolj napreduje in nastanejo lahko neoprijetne, da celo grozeče posledice.
Zdravstvena znanost je s sigurnostjo potrdila, da so mineralne soli, katere vsebujejo v sebi jod, pri raz- ličnih slučajih razširjenja vrata najboljši sredstvo za ozdravljenje. Nešteti bolniki so že sami konstatirali hitro, popolno ozdravljenje te bolezni pri vporabljanju našega čistega, naravnega proizvoda, ki se dobiva iz najmočnejših virov Polihore.
Vsak, kdor trpi na razširjenju vrata ali kak drugi slični bolezni, naj zahteva takoj gratis knjigo:
NAŠA DOMAČA ZDRAVILA.
Vsak, kdor trpi na razširjenju vrata ali kak drugi bolezni, dobi ta podučni nasvet brezplačno. Zatorej pi- šite poni, ker to je le v Vašo korist in Vaš hišni zdrav- nik Vam bo gotovo k temu domačemu zdravljenju dal svoje potrjenje.
Ekspedicija »Kaiser Wilhelm-Apo- theke«, BUDAPEST VI., Abt. 600.

Proda se takoj
TVORNICI DRVENIH
CVEKA

Informacije daje:
PETAR JANZEKOVIĆ, OSIJEK.

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA - GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 2.
Sivaini stroji in stroji »pletanje
izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v LINC. — Ustanovljena leta 1867.
Vezenje poučujejo brezplačno. — Popravila se sprejemajo. — Lastna delavnica.

Pisalni stroji »Adler«.
Roleta iz prvih tovaren!

 Dürkop — Styria — Waffenrad.

NOV KAZIPOT ZA BOLNIKE!

Spisal sem knjigo, da z njo pokažem milijonom bolnikom edino možno pot k ozdrav- ljenju. Ta svet ne stane niti vinarja ter ga pošljem vsakomur, ki se čuti bolnega, nerazpolože- nega ali obupanega — zastoni. Ta knjiga je produkt 50 letnih študij in 50 letnih izkušenj, ter vsebuje zelo mnogo praktičnih slučajev in dovolj dokazov prvih učenjakov.
KDOR SE HOČE REŠITI
naj se ravnava po mojih načelih, ki so pomagali že tisočim in tisočim, najsi so nastale te bolezni vsled skrbi, prenapornosti ali
LAHKOMISELNOSTI IN NEZMERNOSTI.
Vsem tlačenim in dela nezmožnim brez samo- stojne energije pokažem pravo pot za okrevanje živčnobolnih, fizično in duševno šibkih, glavobola in drugih bolezni. — Pišite še danes dopisnico in zahtevajte zastoni, franko
MOJ KAZIPOT.
Dopisnico naslovite na:
E. Pasternack, Berlin NO., Michaelkirchplatz 13, Abt. 10

MODELE ČEVLJEV v celih serijah iz le- penke, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavlja za tvornice obuvala in čevljarjev. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.
ZGORNJE DELE izdelujem iz od naročnika mi doposlanega materiala prvovrstno, hitro in poceni. Posebna delazmožnost v monti- ranju zgornjih delov za TOVARNE OBU- VALA, nakup, reparatura in prodaja ČEV- LJARSKIH STROJEV.
Zahtevajte prošnje od **RALPH F. RICH- TER**, Subotica VI.
POUČEVANJE v vseh strokah moderne, mehanične izdelave obuvala.
ZAHTEVAJTE PROŠPERTE!

Urar
Ed. Škopek
Ljubljana, Mestni trg št. 8.
Velika zaloga ur, zlatin, sre- brnine in optike. — Popravila se izvršujejo strokovno in pod jamstvom.
Cene nizke.

Oblačilnica za Slovenijo, r. z. z o. z. v Ljubljani.
en gros — Zadržna centrala za manufakture — en detail
I Zgolj prvovrstni češki in angleški izdelki!
Skladišče v »KRESLIJ«, Lingarjeva ulica 1, prvo nadstropje.
Prodajalna na drobno v Stritarjevi ulici šte. 5.
Podružnica v SOMBORU (Bačka), Aleksandrova ulica šte. 11.
Upoštevalte pri nakupih! ■ ■ ■ ■ ■ Upoštevalte pri nakupih!

Deniška glavica:
K 20.000.000.—

Podružnice:
Novo mesto, Rače, Slovenjgradec

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA, LJUBLJANA
Selenburgova ulica šte. 1.
Izvršuje vso bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Rezervni zaklad:
K 6.500.000.—

Telefoni št. 146, 458
Brzjavke: ESKOMPTNA

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA Prešernova ulica št. 50, (v lastnem poslopu) LJUBLJANA

Brzjavke — KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40, 457, in 548

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.

M. KUŠTRIN, LJUBLJANA.

Tehniško in elektrotehniško podjetje. Trgovina s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti na drobno in debelo. Velika zaloga vseh vrst gumij, kolesne in avtomobilske pneumatike. Glavno zastopstvo polnogumijastih obrobov iz tovarne „Walter Martiny“. Na razpolago je hidraulična stiskalica za montiranje polnogumijastih obrobov.

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta št. 2.
Telefon št. 588. Brzjavi: Kuštrin, Ljubljana.
Podružnice: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.
Telefon št. 470.
Maribor, Jurčičeva ul. št. 9. Telefon št. 133.
Beograd, Knez Mihajlova ulica broj 3.

Prva odlikovana Dalmatinska Parna Destilarija V. MORPURGO, SPLIT

Nagradjena na svim izožbama največim odlikovanjima.

Rakije vsake vrste — Svetski „Maraschino“ — Ekstrakt od Maraske — Ekstrakt od Charry-Brandy — Cognac 1^a Medial, prvorazredni produkt — Cognac Dalmatia vieaux, obljubljena marka — Cremes doubles, likeri izvanreene finoce — Svakovrsni najfiniji likeri — Esencije od punča — Sirupi od voća — Limunade.

Cenik na zahtev! Cenik na zahtev!

RAZGLAS.

Mestna občina Ptuj proda na prostovoljni javni dražbi, dne 2, 3, 4. in 5. avgusta 1922 6 hiš ter stavbeni material in sicer:

2. avgusta 1922:

Stari rotovž, izključna cena K 928.600—
Ljubičeva hiša, izključna cena K 800.000—

3. avgusta 1922:

Rehnicerjeva sklad., izključna cena K 350.000—
Pivovar. vrt, izključna cena K 284.000—

4. avgusta 1922:

Ritsperova hiša, izključna cena K 223.000—
Otroški vrt, izključna cena K 900.200—

5. avgusta 1922:

Hlubekova hiša, stavbišče in stavbeni material, izključna cena K 102.000—
Beneficiatova hiša in stavbeni material, izkl. cena K 74.000—

Dražba hiš se bo vršila na mestnem magistratu v županovi sobi ob 8. uri dopoldne.

Kot varščino je založiti pred začetkom dražbe 10% vadija od izključne cene.

Mestna občina si pridrži pravico tekom 8 dni odobriti ali zavrniti najvišjo ponudbo.

Vse stroške dražbe, zemljeknjižnih listin, prenosnine in druge pristojbine nosi kupec.

Natančnejša pojasnila daje Ptujška mestna uprava.

MESTNI MAGISTRAT V PTUJU, dne 19. julija 1922.

Lojze Stopar

postajni odpravnik drž. žel.

Poldi Stopar, roj. Leskovec

poročena

23. Julija 1922

Postojna (Julijska Benečija)
Beli Monastir (Baranja)

SLOVENSKA
BANKA

Delniška glavnica: K 30.000.000—

Rezerva: K 5.000.000—

Obreštuje vloge po najvišji obrestni meri.

Izvršuje vse bančne posle zelo ugodno.

Centrala: v lastni palači Ljubljana, Stritarjeva ulica 9.

Podružnice: Novi Sad, Ljutomer, Dolnja Lendava.

Ekspozitura: Vrhnika.

aloga klavirjev in pianinov

aloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapka, Hözl, Schweighofer, Stingl itd. Tudi na obroke.

Jerica HUBAD, roj. Dolenc
Ljubljana, Hilšerjeva ulica 5

Lisičje kože

in kože divjačine sprejme v stroj, barvo in izdelavo

krznarstvo ROT, Ljubljana, Gradišče 7

kupuje kože divjačine po najvišjih cenah — Sprejema moderniziranje.

Jadranska banka Beograd.

Delniška glavnica: Din 30.000.000 Rezerva: Din 15.000.000.

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

Naslov za brzjave: JADRANSKA.

Naslov za brzjave: JADRANSKA.

AFILIRANI ZAVOD:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET

NEW-YORK CITY.

Skladišče kož Herman Hary i sin Varaždin.

Telefon št. 68

priporoča svoje bogato skladišče vseh vrst kož in čevljarških potrebščin. Solidna in točna postrežba!

Tovarniške cene!

Telefon št. 68

Zahtevajte cenike!

Večje množine prvovrstnega splitskega portland cementa

na razpolago pri tvrdki: H. PETRIC, LJUBLJANA, skladišče BALKAN.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razne druge

Prima čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 13.